

ERDÉLYI NAP

3 Lei

Taxa postală plătită
aprobărilor Dr. Gen.

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 92 (1239) sz. Szerda, 1936 április 22

dr. Árpád Elemer

VORBUCHNER ADOLF sibiui apátplebános lett utódlási joggal segédpüspök Mailáth Gusztáv Károly gróf erdélyi püspök mellett

Vatikánvárosból jelentik: A Vatikán fél-hivatalos lapja, a *L'Osservatore Romano* vasárnapján száma az első oldalon a következő hivatalos közlést hozza:

A Szentiséges Atya legkegyesebb elhatározásával Püszteleendő Vorbuchner Adolf sibiui (Romania) piébánost Tinó-i felszentelt püspökké nevezte ki s egyben kegyeskedett őt kirendelni Nagyméltóságú Mailáth Gusztáv Károly albaiuliai püspök úr mellé koadjutorrá (segédpüspökké), utódlási joggal.

Maga a kinevezésről szóló hivatalos értesítés sorainak irásakor még nem érkezett meg se az albaiuliai püspöki irodára, se a püspöki egyházmegyei tanácshoz Clujra, de a vatikáni hivatalos lap közlése nem hagy fenn kétséget a kinevezés megtörténtéről. És az érdekelt egyházmegyei körökben sem érte váratlanul Öszentségének ez az elhatározása, mert a betegség szenvedésével terhelt Mailáth püspök már régóta fáradzott, hogy maga mellé segédpüspököt kapjon, s úgy az ő bizalma, mint az egyházi és állami tényezők közös megállapodása Vorbuchner Adolf sibiui apátplebánost választotta ki a nagyfentőségű egyházi méltóságára. Kinevezésének híre úgy az egyházmegyei tanácsban, mint a hívők körében élénk meglepődést keltett.

Vorbuchner Adolf címzetes püspök családja Ausztriából származott be Erdélybe, ahová teljesen behonosodott. Édesapja császári és királyi főtörzsorvos volt, édesanyja pedig régi magyar nemes családnak a sarja. Az új püspök 1891-ben született Aradon. Középszkoláit Alba-Iulian végezte, teológiai tanulmányait pedig a svájci francia Fribourgnban, a dominikánusok egyetemén. Mailáth püspök 1914-ben szentelte pappá s felszentelése után a Mária Teréziáról elnevezett sibiui árvaháznak lett a prefektusa. Ebből az állásából a világháborúban katonapapnak vonult be s Ucsnay tábori főpap mellett teljesített szolgálatot. A háború bevégeztével Brasovban lett segédlelkész. 1927-ben pedig sibiui piébános és főesperes. Egy évvel később megkapta a

kerci címzetes apáti méltóságot.

Piébánosként és főesperesként kitűnt egyház-igazgatási nagy ráteremtésével s az egyházi iskoláügyekben való odaadó tevékenységével. Végtelen nagyműveltségű ember, aki két világhelyen (franciául és németül) szerzte meg a magasabb tudományokban való jártasságát, az al-lannnyelvét is kitűnően beszéli s magyar nyelven ragyogó irodalmi készséggel írt számos művet a történelem és a társadalomtudomány köréből. Különösen feltűnt „Az erdélyi püspökség” történelmi multjáról írt műve.

Sibiui az erdélyi római katolikus egyházmegyének egyik legnagyobb iskolaközpontja. A régi nagy hírű Mária Terézia árvaházon kívül magyar és német nyelvű leányközpontokat tartanak ott fenn a katolikusok, ugyanott népes óvodájuk van, továbbá az egyházmegye egyetlen tanítónőképzője. Mindezek az iskolaintézmények igazgatóik buzgóságán kívül igen sokban köszönhetők a legújabb időkbeli fennmaradásukat és fejlődésüket Vorbuchner Adolf apátplebános párfogó közreműködésének, s annak a finom és meggyőző tudó diplomáciai képességének, mellyel sok nehéz körülmény között a felsőbb hatóságoknál közbenjárt. Másrészt az erdélyi katolikusok új segédpüspökének nagy belső tulajdonsága az is, hogy krisztusi szívű, melegelőkü barátja a gyermekeknek s ebben ott jár nagy püspökének. Mailáth Gusztáv Károlynak a fényes nyomdokain. Ez a lelki képessége is nagyban hivatott tette és teszi arra, hogy a hitvallásos iskolák ügyét legbuzgóbban fölkarolja.

Az új püspök körében is tele van alkotó készséggel s az erdélyi római katolikusok bizonyára nem fogják csalódni, mikor az ő jövőendő püspöki kormányzása elé a legjobb reménységgel és a legnagyobb várakozással tekintenek. Isten áldását kívánjuk az új főpap működésére, s bizunk a Szentlélek kegyelmében, hogy ez a működés a hozzáfűzött jó reménységeket mind be fogja váltani.

Tatarescu miniszterelnök nagyjelentőségű beszédet mond Ploiestiben

Kétszeres rádióközléssel is továbbítják a kormányelnök nyilatkozatait.
Inculetz belügyminiszter másfélórás kihallgatáson volt a királynál

Bucuresti. Saját tud. Tatarescu miniszterelnök Ploestiben csütörtök déli 12 órakor nagy-jelentőségűnek ígérkező beszédet fog mondani, amit a rádió is továbbít s este félkilenckor a rádióadóállomás megismételi. A ploesti ünnepek programját egyébként már megállapították:

Csütörtökön külön vonat fogja a meghívottakat az északi pályaudvarról Ploestibe vinni. Délelőtt 10 órakor leleplezik a város főterén Duca szobrát, 11 órakor politikai demonstráció,

amelyen Tatarescu miniszterelnök beszéde is elhangzik. Két órakor pedig különvonat viszi a résztvevőket Sinaiába, ahol koszorút helyeznek arra a helyre, ahol Ducát megölték.

Costinescu kereskedelmi miniszter beszélt a lei értékelkedéséről.

Bucuresti. Saját tud. Costinescu, ipar- és kereskedelmi miniszter hétfőn este hazaérkezett külföldről és beszélgetést folytatott az újságírókkal külföldi benyomásairól.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

Túri Béla — a mester

Írta: Aradi Zsolt

Túri Béláról tulajdonképpen nagyon keveset tudok mondani. Akkor léptem be az életbe, amikor ő már irányította az életnek azt a részét, mely felelősségére adatott s alig öt éve ismerem meg személyesen. Ha nem jön közbe valami, akkor most e helyen nem írhatnék mást, mint őszintén konvencionális szavakat, melyeknek igazságáról csak közvetve lennék meggyőződve. Oly módon ugyanis, hogy elfogadnám azok nézetét, kiknek szavahihetőségében nincs okom kételkedni s kik jobban ismerték Túri Bélát, mint egy nála harminc-négy évvel fiatalabb ember. Egy nagy férfi értékeiből nem von le ez a fenti megállapítás semmit. A generációk cserélődnek s a későbbi mindig könyörtelen. Meggyászolja az előtte járt zsenit is, de könnyei mögött — ha vannak — ott ég az élet állati tüze, ami farkasnál farkasabb teszi az embert. A tudat, hogy ő van soron. Ismétlem, ha nem jön közbe ez a „valami”, én is úgy gyászolnék, mint sokan mások, hidegen s csak a halál pillanatnyi fenségétől egy-két órára megrendülve. Akkor ezen a helyen, a szokáshoz híven, Túri Béla politikai, irodalmi és tudományos működéséről írnék; lehet, hogy sok igazságot is, de mindenesetre utánanézeve. Bevallom, sejtem azt is, hogy mit tett ezen a téren, de nem vagyok hivatott szólni nagyképűség nélkül ezeken a lapokon. Nem vagyok kortárs s még nem vagyok oly messze, hogy tárgyilagos lehessenek. E percben csak nagyon szubjektív lehetek, minden egyéb hazugság és képmutatás volna részemről. Még azt sem mondhatom el, hogy „jól ismerem”, hogy „közel álltam hozzá.” A néhány beszélgetés s a pár levél nem jogosít fel rá. És mégis tudtam, hogy nagy ember, tudtam és tudom nem az utánamondás frázisaival a nagy búcsúcíkek nyomán; tudom, mert mindenki megérzi, valahol és mindenki másképp: mikor találkozik a nagysággal.

Túri Béla egész habitusával a régi világban gyökerező ember volt. Élete a közé, másoké. Pap volt és politikus s mindkét hivatás a legalkalmasabb arra, hogy ha az ember nem áll jól a talpán, keserűvé és kiábrándulttá váljék öreg korára. Túri Béla szerencsés volt, ezt kell írnom, mert élt az édesanyja s megérte fia halálát. Micsoda fájdalom ez egy anyának s micsoda segítség egy magányosan álló embernek, papnak, ki nem szerzetes, ha a lélek „hét sötét éjszakája” valamelyikében veszély nélkül folyomódhat egy földi lényhez is. Talán innen ered egyéniségének az a csodálatos vonása, mely engem megfogott s amelyen keresztül Túri Béla eljutott az igazi nagysághoz. Azt hiszem, tudta és élte, mi az a lelki gyermekiség. Csak azzal képzelem megmagyarázhatónak, hogy felháborodás nélkül elviselt olyan dolgokat, melyek miatt a „felölttek”, az „okosak”, azok, akik olyan cél- és öntudatosan gázolnak át az életen, ítéleteket mondanak eleve nek és holtak fölött, nem a megsértett igazság, hanem a maguk védelmében.

Egy fiatal ember írja ezeket a sorokat, akiknek sok nézete egyezett Túri Bélával és sok titkot megtanult, megtudott tőle, olyant, amit mások rejtegetni szeretnek. Bölcs volt és nem oktatott s ezért lehetett tőle tapasztalatot átvenni. Nem felülről adta a tanácsot, hanem barátilag, még ha oly nagy is volt a kor és ni-

lehetett tisztelni félelem az ember az előtte vagy — az élet örök törvényzetüközés egyszer kikezincs nyugalom s nincs okok tisztítják meg valókört is.

hozta meg számomra a Nem állítanék valót, Turi Béla a fiatalok lenünk, de ahogy az új

emberek s emberek argását figyelte s ahogy elünk szót cserélt — több volt a segítségnél.

Tudatára ébredtem annak, hogy mi különbözeti meg a „farkas-embert” a magasan állótól: az az egyszerűnek látszó beállítottság, hogy igen sok körülményre való tekintettel és nem mond ítéletet senki fölött, amíg nyilvánvaló gonoszágáról, rosszszeműségéről nincs meggyőződve. Az embernek nagy kedve van ahhoz, hogyha egy harc középpontjába került, akkor vagdal kozzon és olyan sebeket ejtsen, melyekért még erősebbeket kaphat. A fiatalság különösen alkalmas arra, hogy a mindenhez szükséges okosság és szelídség erényeit elveszítse s féktelenül kezdjen gyűlölni olyanokat is, akiket egyébként nincs oka bántani. Sőt tovább: elragadtathatja az ember magát annyira is, különösen, ha nyilvánvaló, igazságot támadják, hogy a gyűlöletre, szeretetlenségre, rosszakaratra ugyanilyenül válaszol s ebben megátalkodik. Turi Béla nekem sohasem adott tanácsot és sohasem kértem, de a mult politikai életének, társadalmi mozgalmainak, katolikus egyéniségeinek feltárásával, ahogy e dolgokat és személyeket, önmagát se védve — bemutatta, — nagyobb szolgálatot tett a fiatalok mozgalmának és a magyar jövőnek, mintha pénzbeli segítséget adott volna. (Pedig azt tudni kell, hogy anyagiasságba fulladt életünkben a legnagyobb áldozat, ha valaki kinyitja az erszényét. Sokan hirdetnek lelket, de ha a léleknek látható tetteiben, egy kis pénzösszeget való lemondásban kell megnyilvánulnia, a lélek hallgat.) Nos, Turi Bélától soha nem kértünk semmit, ő sem követelt semmit. De abból, ahogy viselkedett, ahogy „volt”, tudtam és tudtuk, hogy ez is egy olyan ember, akire számítani lehet; egy szabad ember, kit nem kötnek előítéletek, csak a legnagyobb előítélet: az Isten. A zavar hónapjaiban még több ilyen szabad embert ismertem meg, de sohasem jutok el talán ennek felismeréséig, nem keresem őket, ha Turi Bélán keresztül öntudatlanul fel nem ismerem valamennyiük ismertető jelét. Most aztán rájöttem, hogy mi itt a lényeg. Turi Béla tudott a fiatalokkal bánni. Nem akart nekik imponálni s ha szidták a multat, ő is helyeselt. Am ez a helyeslés olyan volt, hogy a fiatal kritikus öntudatlanul egyszerre csak önmagát látta meg, amint mások, utánajövők őt ugyanígy széthoncolják. Nem gyengítette ezzel Turi Béla a fiatalok harcát, csak egy nagy bel-

ső nyugtalanságot oltott beléjük s megadta az élettapasztalatot, az egyetlent, melyen a vadállatból: ember lesz. Megtanultam hogy mindenkit külön kell megmérni, ezerfajta mellékkörülményeivel s hogy nincs igazság a földön, mert a világ tele van nagyképu és gyűlölködő, lelkibeteg emberekkel, akik elfogultságaik szerint rendezgetik az életet s nem a belátás és szelíd emberrzés szerint. Pedig minden ember elesik s mindnyájan esetek vagyunk s az a nagy ember, aki mindenkit felemelni igyekszik, anélkül, hogy segítsége látszana.

Turi Bélában a fiatalság veszítette a legnagyobbat, azért mert hatvanegy éves gyermek volt, aki eljátszott velünk. Veszélyes játékaik vannak, de ha egy ilyen bölcs akad, aki játszva, pusztá létezésével kerülleti el a veszélyt s hegeszti a sebeket — érdemes keresni a veszélyt. Nem tudom, hogy akik majd egyszer utánunk jönnek, lesznek-e abban a szerencsés helyzetben, hogy találkozzanak életük legnehezebb éveiben egy ilyen mesterrel, aki a szeretetet úgy gyakorolta, hogy még hálásnak sem kellett lenni érte.

A tg-muresi törvényszék vádtanácsa elrendelte a letartóztatott diákvezérek szabadon bocsátását

Az ügyész fellebbezésére a tábla négy napon belül dönt, addig a diákok fogva maradtak

Tárgu-Mures. Saját tud. Jelentettük, hogy az igazságügyminisztérium rendeletére az ügyészség vizsgálatot indított a diákkongresszus több résztvevője ellen. A Tárgu-Muresre kísért kilenc diák kihallgatását szombaton délután fejezte be Fănculescu Edgar vizsgálóbíró, aki egyben harmincnapos vizsgálati fogságot rendelt el öt diákvezér: Cantacuzino Alex., Cruda Nicolae, Căja Petru, Mărculescu Pavel és Ivas Ioan egyetemi hallgatók ellen, akiket az ügyészségi fogházba helyeztek. Elsőnek Cantacuzinot hallgatta ki a vizsgálóbíró, aki előadta, hogy nincs rokonságban Cantacuzino Granicerul ny. tábornokkal, 33 éves és jogi licenciával rendelkezik. Cantacuzino után sor került a többi vád alá helyezett diák kihallgatására is, akiket a kongresszus alkalmával hozott, ismeretes határozattal kapcsolatban, mely szerint egyes politikusoknak a felelősségre vonása fölött döntöttek a diákok, hallgatott ki a vizsgálóbíró. Ugyancsak az ügyvel kapcsolatban több tanút is kihallgattak, tárgumuresi

lelkészeket, tanárokat, stb. akik jelen voltak a diákkongresszuson. A 30 napos vizsgálati fogság ellen a diákok felfolyamodással éltek a törvényszék vádtanácsához, amelynek tárgyalására több bucaresti ügyvéd érkezett.

A törvényszék vádtanácsa soron kívül vette tárgyalás alá a diákok ügyét hétfőn délben. A törvényszék épületét erős csendőr- és rendőrkészültség szállotta meg a tárgyalás alkalmából, amelyre mintegy tíz bucaresti ügyvéd is leérkezett. Palade vezetőügyész a vizsgálati fogság fenntartását kérte, majd Cotigu Traian, Traila Dumitru és Budesteanu Radu védőügyvédek beszédei után a törvényszéki vádtanács feloldotta a vádlottakat a vizsgálati fogság alól és azonnal való szabadlábrahelyezéstükét rendelte el.

Az indokolás szerint a vád tárgyat képező cselekmények csak részben nyertek beigazolást s így a Btk. 93. szakaszát nem merítik ki. A tanúkihallgatások során tisztázódott annyira az ügy, hogy a vizsgálatnak nem érdeke a vádlottak további fogvatartása. Mérlegelve a vádlottak által a kongresszus alkalmával tett fogadalmuk szövegét, az nem olyan természetű, hogy veszélyeztetné a közbiztonságot. A vádlottak állandó lakással bírnak, egyrésztük nős ember s az egyetemek különböző fakultásainak hallgatói s mivel a diákkongresszust az illetékes hatóságok engedélyezték s így nem tekinthető olyanoknak, mintha az egy feloszlott diákközpont gyűlése lett volna, a szabadlábrahelyezés indokolt. Palade vezetőügyész a vádtanács határozatát megfellebbezte s így a vádlottak a tábla döntéséig, amely 4 napon belül bekövetkezik, az ügyészségi fogházban maradnak.

Dr. Prohászka Ottokár

Élő vizek forrása

Elméledések
Jézus Szentséges Szivéről

Ara 99 lei és portó

Kapható könyvosztályunknál.

Az Ako-Máru útja

Egy japán hajó regénye

Irtá: Kovrig János

20

Egy boy rohant be és magából kikelve magyarázta a főpincérnek, hogy lábcavarjairól elszabadult a zongora.

— Hát akkor menjünk aludni, míg át nem úti a kártyaszoba falát — mondta nevetve az egyik résztvevő.

A következő napon az orkán tetőfokra hágtott. Az utasoknak megtiltották a fedélzeten való járást. Minden mozdítható tárgyat alaposan megvizsgálták a hajó mesteremberei, pótcavarokat szereltek föl, kicserélték az elkopott pántokat.

A hajó állandóan előre-hátra bukdácsolt, csavarjai sivitottak, amint valami hullám a levegőbe dobta a hajó farát. A föllornyosodó vizek nem egyszer átloccsantak a legfelső fedélzeten levő parancsnoki hidon és elsöpörtek mindent, ami utjukba akadt. Mentőövek, kötélszörmék kavargáltak a hajó mellett, hogy azután pillanatok alatt elnyelje őket az örvénylő víz.

Most már nemcsak az utasok közül estek áldozatok, de a személyzet köréből is. Hajósuhancok, boyok, kukták mondták föl a szolgál-

latot és — elsőnek — maga Hans Pfeiffer.

Szegény fiu nem volt sem élő, sem halott. Joe kissé kényelmes volt ahhoz, hogy barátja bajaival behatóbban törődjön. Meg aztán maga sem volt a legjobban: szédülés kerülgette néha, hires étvágya óráról-órára csökkent. A gróf minden szabadidejét Hans mellett töltötte.

— Beszéljen Európáról — kérte egyszer a szenvedő fiu.

Attól kezdve ez volt az állandó téma. Fölüldültek, megvizsgázták tőle mind a két-ten.

Hans behunyta a szemét: hazaképzelte magát. Egy lázas éjjel jutott most eszébe, mely gyötörte valamikor, gyermekkori betegsége idején: fölriasztotta az iszonyut morduló vihar, reccgett a ház a szél nyomása alatt, sirt a kályhacső és ijedten vacogtak keretekében az ablaküvegek. A petróleumlámpa sárgás fényében átkozottul táncolt az egész szoba. Az volt az érzése, hogy fejfel lefelé lóg a mennyezetről. Máskor szekrények mázsás sulya nyomta a mellét, székek repültek feléje, izzóra fölt kásában kavargottak a butorok és fenyegetően sodródtak mindig közelebb, hogy maguk alá temessék a tehetetlenül vergődő fiut. Ez a szörnyű fantazmagória is enyhületnek tűnt a tengeri betegség kínjaival szemben.

Voltak azért pillanatok, amikor Hans teljesen meg tudott feledkezni jelen helyzetéről,

mikor nem érezte többé a hirtelenül fölfelé emelkedő és ismét zuhanó hajó éremlyítő mozgását, annyira a mese hatása alá került. Ilyenkor egy különös országról beszélt a gróf, Kelet-Európa rengetegeiről, ezüstszínű folyócskákról, égigerő havasokról, tengerszemekről, melyeknek vize most is forró évezredekkel ezelőtt kiadult vulkánok tüzétől.

Hans gyermekiessen fogékony képzele möhön kapott a színes történeteken, melyeket művészi közvetlenséggel tudott előadni a gróf. Szinte maga előtt látta az erdei gyümölcsöt szedő öreg parasztot, aki nem is sejtette, hogy ugyanakkor a bokor tulsó oldalán bozontos, barna medve lakmározik éppen. Amíg melléje sompolygott az inyenc fenevad, buksi fejét füles kosarába dugta és csámcsogva kiette onnét a pirosszínű, illatos málnát...

— ...Mint egy elkényeztetett kutya az oszonnamaradékot... — magyarázta a gróf és jóízűt nevetett hozzá.

Lélegzetét visszafojlva élte bele magát Hans a borzalmas helyzetbe, melybe annyian sodródnak a tavaszi áradások idején azon a furcsa földön. A hegyek közé menekülnek a völgylakók a vizek haragja elől, amely, amilyen hirtelen jön, olyan hamar le is lohad. Sőt kárpótlásul termékeny iszapot hagy hátra és ennek életetadó erejétől áldottak a havasok közé zárt síkságok. Izgató vadásztörténetekről beszélt

Erélyesen cáfolják a lengyel kormányválságról szóló híreket

Varsóból jelentik: Mint már jelentettük, *Koscialkovszky*, lengyel miniszterelnök budapesti útjának elhalasztása és az utóbbi napok eseményei különböző híresztelésekre adtak alkalmat, amelyek szerint a legközelebbi jövőben messzemenő változások állnak be a lengyel kormány összetételében.

Ezeket a híreket hétfőn este erélyesen megcáfolták. *Moscicki* elnök beszélgetést folytatott a miniszterelnökkel és biztosította bizalmáról.

Ezzel alapjukat veszítették a kormányválsághírek. *Koscialkovszky* előreláthatólag még a héten elutazik Budapestre.

A belga miniszterelnök Varsóba látogat.

Brüsszelből jelentik: *Van Zeeland*, belga miniszterelnök és külügyminiszter szombaton Varsóba utazik, hogy viszonzza *Beck*, lengyel külügyminiszter legutóbbi brüsszeli látogatását.

(Tudósításunk folytatása az első oldalról)

Ismertette a jugoszlávai gazdasági helyzetet s rámutatott arra, hogy ott jóval drágább az élet, mint nálunk. Visszatérve a belföldi helyzetre, szólt a lei értékének emelkedéséről. Ha ez a tünet bizonyos szempontból örvendeztet bennünket, — mondotta — másrészt általános a felfogás, hogy a lei gyors értékmelkedése nem kívánatos, mert az élet jelentős megdrágulását vonja maga után.

— A lei emelkedése és a devizák csökkenése a szabad piacon, különösen a font-sterling csökkenése, nehézségeket okoz a kompenzációs műveletek lebonyolításánál.

Arra a kérdésre, hogy a külkereskedelmi rendszer megváltoztatásáról szóló hírek megfelelnek-e a valóságnak, azt felelte a miniszter, hogy ez egyáltalában nincs tervbevéve, mert a jelenlegi rendszer jónak bizonyult. Kisebb módosításokról azonban lehet szó, az alapelvek fenntartásával.

Kijelentette aztán a miniszter, hogy a bánatorvény 81-ik szakaszát rendelet-törvénnyel módosítani fogják.

Egységesebbé teszik a kormánypárt vezetését.

Bucuresti. Saját tud. *Bratianu* Dinu visszakeresztett külföldi utjáról. A mai nap folyamán megbeszélése lesz *Tatarescuval*, a ploesti nyi-

neki a gróf, erdei lakomákról, ahol uri barátainak ő forgatta a nyársat.

— Konyha-szakácság ott sem előkelő foglalkozás, de a fél országban híre megy annak, aki a legizesebben tudja készíteni a vadászébredet — hangzott a magyarázat.

Pagerendákból készült falusi haranglábak elevenedtek meg Hans előtt, templomba igyekvő nép, melynek ősi ruhájára színes virágokat, cirkalmas sujtást varr ma is a szépet kereső emberi lélek és anyagába csodálatos meséket szőnek a hosszú téli esték szorgalmas asszonykezei.

Kivülről dörömbölt az óceán viharja... Néha, egy pillanatra, mégis el lehetett, el kellett felejteni a zajt... Ilyenkor a gróf szaván megérzett a vasárnap délutánok csendje, a különös rozmarin-illat, muskátlik virítottak és valahonnét idehalasztott egy táncravagyó pásztor tiszlán szóló tilinkója.

— A szabadság szülőháza volt az a föld, Hans, akárcsak a te Svájcod — mondta elgondolkozva a gróf.

— Hogy hívják? — kérdezte kíváncsian a fiú.

A gróf ünnepélyes hangon felelt:

— Transsylvania.

Ellentétes irányú erők karmába került a hajó. Akkorát roppant, mintha menten ketté kellene szakadnia.

ODOL

A fogakat és a szájüreget meg kell tisztítani mindennemű idegen anyagtól. Ezt eléri, ha száját és fogait ODOL-SZÁJVIZZEL és ODOL-FOGPÉPPEL ápolja. ODOL-SZÁJVIZ megakadályozza a kellemetlen szájizagot, ODOL-FOGPÉP a fogak elszínesedését.

üdít és felfrissít

latkozatok tárgyában. *Tatarescu* kérni fogja a liberális párt kongresszusának összehívását, amelyen jól értesültek szerint, javasolni fogja a párt igazgató-tanácsának a létesítését, amely-

nek hozzájárulása nélkül ne történhessék a pártban semminemű intézkedés. A kongresszus ismét *Bratianu* Dinut fogja elnökké választani, míg az egyetlen alelnök *Gh. Tatarescu* lesz.

Inculet belügyminiszter megcáfolja a lemondásáról terjesztett híreket

Ismét megerősödött a kormány helyzete

Bucuresti. Saját tud. *Ion Inculet*, belügyminisztert hétfőn délután 4 órakor Sinaian kihallgatáson fogadta a király. A kihallgatásnak, amely másfél óráig tartott, *Iamandi* beszéde után előállított helyzetre való tekintettel rendkívüli jelentőséget tulajdonítanak. Az est folyamán, mielőtt *Inculet* visszatért volna Sinaia-ból, az a hír terjedt el róla a fővárosban, hogy beadta lemondását. Este nyolc órakor azonban a belügyminiszter gépkocsival visszatért s a következő nyilatkozatot tette a sajtónak:

— Nagyon csodálkoztam, mikor közölték

velem, hogy állítólag beadtam lemondásomat. Bármennyire óhajtanám is ezt az ellenzék, mely sajnálattal kell kijelentem, hogy ezt az örömet nem szerezhetem meg neki. Még igen nagy munkatervet kell megvalósítanom a vezetésem alatt álló minisztériumban s azért még nem hagyhatom el a nehéz felelősséggel teljes állást, amelyet elfoglalok.

Kormánykörök *Inculet* kihallgatása eredményeként nagyon derűs színben látják a helyzetet.

Két álló napig hánykolódott az *Ako Măru* az orkántól dühöngő tenger hullámain. A harmadik nap reggelén aztán elült a szél, egy ellenkező irányú tengeráramlat lecsendesítette a féktelen vizeket, a felhők oszladozni kezdtek és dél felé kisütött a nap.

A hajó járása nyugodtnak még nem volt mondható. A parancsnok azonban tudta, hogy fokozatosan egészen meg fog szelidülni a tenger, tehát eszerint intézkedett. A három felső ablaksort a stewardok kinyitották: friss levegő ömlött a kórház-szagu kajütökbe. A hajó-zene-kart a fedélzetre vezényelték: vidám indulókat játszott. A bárból pedig frissítőket hoztak „a kapitány személyes rendeletére.”

Lassanként a betegek is a fedélzetre vándoroltak, helyet foglaltak a nyugvószékeken, süttették magukat a nappal, szedték magukba a friss levegőt és a muzsikahangokat.

A hajóorvos álmatlanságtól karikás szemekkel, de elégedett mosollyal arcán sétált a fedélzeten. A lábadozók hálás tekintete kísérte, amiben volt egy kis szégyenkezés is a sok türelmetlenség miatt, amivel a doktort gyötörték. Makacs esetekben bizony semmi sem használ a tengeri betegség ellen, csak az, ha a vihar megszűnik. Egiháboru ellen patikaszer még nem találtak.

A hallban a tengeri betegség elleni pla-

kátan akadt meg a hajóorvos szeme. Odahívta a pursert és így szólott hozzá:

— Vitesse be, kérem, ezt a műremeket a 156-os kabinba. Adják át *Mr Bubnofnak*: az ő tulajdona.

— Kedves utiémlek lesz számára — tette hozzá a purser és fegyelmezett hangjában nem volt semmi malícia.

14.

Nem telt bele újabb huszonnégy óra és visszatért a hajóra a normális élet. A vihar óta először aludták át nyugodtan az utasok az éjjelt. Ragyogó napsugár ömlött a sétatfedélzetre és üdítő, langyos levegő. Kényelmes nádszékeket tettek a boyok a télikert elé, a napra. A bölcselkedő természetű emberek mingyárt fölfedezték ezt a zavartalan zugot és rövid idő alatt együvé került a „filozófusok asztaltársasága.”

Valaki megjegyezte:

— Milyen csendes a tenger!

— Elfáradt vizek békéje — bölintott rá egy másik.

— Ha most kimondjuk, hogy ezután mindörökké mi határozzuk meg a hullámok maximális magasságát és a víztömegek jelenlegi elhelyezkedését véglegesnek nyilvánítjuk, akkor olyanok vagyunk, mint a genfi népszövetség a békekötések után.

(Folytatjuk.)

Vacaresti magyar rabok húsvéti öröme

Bucuresti. Saját tud. Valami tíz kilométernyire van Bucuresti központjától a híres vacaresti fogház, ahol leginkább a fővárosi bíróságok illetékességének körébe eső gyanúsítottakat és vádlottakat tartották előzetes letartóztatásban és vizsgálati fogságban. Minden nap nagy, csukott gépkocsi, a hullásszállító alkalmatosságokhoz hasonlatos barátságosan zöldrefestett jármű hozza be innen a bucuresti igazságügyi palotába a vizsgálóbírói vallatásra, ügyészi kihallgatásra vagy tárgyalásra beidézett foglyokat.

Az ünnepek előtt ezen a zöld autón — kellő szolgálati úton kérvény érkezett Cisar érsekhez, amelyben negyven katolikus vallású, magyarajkú vacaresti rab magyar papot kért a fogházba a húsvéti szentmise és ájtatosságok tartására.

A folyamodvány természetesen kedvező elintéztést nyert és húsvét másodnapján az egyik bucuresti magyar katolikus lelkész a szükséges frásokkal és kegytárgyakkal felszerelten, ministráns gyerek kíséretében el is indult egy rozoga 4-es számú autóbusszal a millió zökkenőjű vacaresti úton, hogy eleget tegyen a fogoly magyarok kérésének, akik magukba akartak szállni és lelki gondozásban kívántak részesülni a szent húsvéti ünnepen.

A fogháznál nagyon szívesen fogadták a románul is egészen jól beszélő magyar lelkészt. De a ministráns gyereket nem eresztették be.

— Még mindig tart a kiütéses tifuszveszély — mondták.

A pap azonban nem ismeri az ilyen veszélyeket... Betessékelték őt s a roppant vaskapu döngve csukódott be mögötte.

Tisztviselők siettek elő és a második udvarra vezették, ahol a szép régi templom áll. A templom előtt már várakozott az ünneplő magyar rabok csoportja. Voltak közöttük véglegesen elfáradtak is, akiket már rabruhába bújtatott a fogház fegyelme, de nagyobb részük még polgári öltözetben, úgy ahogy elfogták őket, kis-kabátban fájlódott a hűvös korlatvaszti levegőn. Nagyon vegyes társaság volt. Lézenegett soraikban néhány egészen lerongyolódott, csavargókülső ember, kiket nyilván a végső szükség vitt rá a bűncselekmény elkövetésére és egy-két nagyon szegényesen öltözött munkás, akiket láthatólag megkoptatott, elfárasztott a hosszúságú munkanélküliség, de a többi jobb ruházatu és megjelenésű, iparoskülső ember volt, sőt úrformájúak sem hiányoztak, akik a pap meglepett, kérdő pillantására habozás nélkül megadták a felvilágosítást:

— Sikasztottam, főtisztelendő úr.

A lelkész most a fogházi tisztviselőhöz fordult:

— Hol miséztek?

— Hát a templomban, — mutattak azok előzékenyen az ősi ortodox templomra, amely impozánsan emelkedik a fagas udvar közepén.

Persze a fogház tisztviselői nem tanultak katolikus hittant, dogmatikát, következésképp nem tudhatták, hogy ez lehetetlen. A pap megmagyarázta a dolgot s aztán hosszas tanácskozás után úgy határozottak, hogy legjobban lesz az udvaron megtartani az istentiszteletet.

Oltárt rögtönöztek a templom fala mellett és a rabok mély áhítattal hallgatták végig a szentmisét. A ministráns szerepét az egyik úri rab töltötte be s egy befűző és egy pénzhamisító vigyázott arra, hogy a szél ne oltsa el az oltár gyertyáit.

Egészen felemelő pillanat volt, mikor Ur-telemtáskor leborultak a szegény bűnös emberek a fogházudvar kövezetére és láthatólag mélyen megrendülten, szemükben a tiszta bánat könnyeivel meakulpáztva verték mellüket.

Tizenhároman meggyóztak és megáldoztak a negyven közül. Aztán bizalmas beszélgetésbe elegyedtek a lelkéssel, megköszönték, hogy ezt a nagy lelkielményt megszerezte nekik s kiki elmondta aml panaszolni valója volt. A fogolysors persze nehéz, a rabkényér nem túlságosan izletes. Különösen fájdalmas számukra, hogy nem tudják az érintkezést fenntartani hozzátartozóikkal. Pénzt kértek, hogy legalább néha egy-egy levelezőlapra teljen. Egy magyarországi származású rab esdve kérte a lelkészt, közölje hozzátartozóival, akiknek hónapok óta nem írt már, hogy ne aggódjanak miatt: van ételle, lakása jó időre még... Beszédközben egy tizennégy év körüli ma-

gyar fiú került elő egy szál ingben dideregve. — Hát te hogy jutottál ide? — kérdezte a lelkész.

— Megszöktem a javítóintézetből így, ahogy vagyok. S amíg el nem intézik a visszaszállítást, hát itt kell maradnom... Egy kabátot, ha lehetne kapnom főtisztelendő úr...

A lelkész nehéz szívvel távozni készült. S mikor már búcsút vett a raboktól, egyikük meghatározottan remegő hangon eléje állt:

— Főtisztelendő úr... Húsvét van... Szerencze nekünk még egy kis örömet. Nem gondolunk mi omlós kalácsra, piros tojásra... De legalább fehér kenyeret hadd lássunk húsvét tiszteletére.

Ezt meg is ígérte a lelkész és sietett vissza a városba. Szerencsére a Cuza Voda utcai magyar templom hívei sok szeretetadományt gyűjtöttek össze. Rengeteg tojást, kenyeret, kalácsot, narancsot. Ezekből összeszedett a derék fiatal pap negyven rab számára valót s robotgott vele vissza a fogházhoz.

Este fél hét volt, mire kiért. De az őr nem eresztette be.

— Sajnálom uram, — mondotta, — most már nem lehet, mert rég elfűjték a takarodót. Llyenkor a rabok mind zárkájukban vannak már s ma nem lehet őket többé összegyűjteni, hogy az adományokat kiösszák közöttük.

A lelkész azonban nem hagyta olyan könnyen elutasítani magát.

— Most vigyem vissza az egészet?... És jöjnek holnap, amikor az ünnep tulajdonképpen végetért?

A kapuőr most — a legnagyobb meglepetésre magyarul szólalt meg:

— Ne haragudjék főtisztelendő úr, nem ereszthetem be. En tudom, mi a rend. Szolgáltam én Vácón is. Aiudon is... En nem félek senkitől, csak az Istentől meg a fellebbvölömtől. De azoktól félek. A parancs — parancs. Nem lehet. De ha már annyira akarja a főtisztelendő úr, hívok ide valakit az irodából s meglátjuk, hátha lehet csinálni valamit.

Csengetett s magasabbrangú tisztviselő jött a kapuhoz, aki megint nagy előzékenységgel fogadta a lelkészt. E késői órában ő se vállalta ugyan idegen ember beeresztésének a felelősségét, de átvette az adományokat azzal az ígérettel, hogy még aznap este bejuttatja azokat a magyar papért folyamodó negyven rab zárkáiba

(j. b.)

A vasárnapi nagy dalos estélyre Oradeára jón Incezy-Joksmán Ödön is. Hat ének, két-száz lelkes magyar dalosa készül az április hó 26-án megrendezendő dalos estélyre, amelyen Tárca Bertalan, a Dalosszövetség főtájkárát, mint szerzőt is ünnepelek. Az erdélyi magyar enekkulturának egyik legjelesebb munkása Tárca Bertalan, aki az imperiumváltozás óta nem lankadó ügyessérettel ápolja a magyar dalkulturát és szervezi azokat az egyesületeket, amelyeknek tagjai a legszebb kulturmunkát végzik. Kétszáz dalos ajkáról esendülnek majd fel azok a magyar dalok, amelyeket Tárca Bertalan írt át karok számára és ő vezényli azokat a számokat, amelyeket a Liszt Ferenc ének- és zene-egyesület adnak elő. Az estélyen igen olcsó helyarakkal tartják meg a Katolikus Kör dísztermében és joggal remélik, hogy ezen az ünnepi estélyen ott lesz mindenki, aki szereti a dalt s megbecsüléssel tud áldozni azok előtt, akik a magyar kultúra munkásai. Az est műsorán szerepelnek a Magyar Dalkör, a Liszt Ferenc ének- és zenekar, a Református Kör énekkara, a Kálmán Enekkar, a Sztáray Vegyeskar, a ceterium Református Dalárda. Dr Bánáss László mond megnyitót, míg Popity Baba, Löwinger Ida, Schmidt Béla, városunknak e három kitűnő zenésze, a Magyar Rapszódia adja elő. A műsor után Tárca Bertalan tisztelői a Katolikus Kör éttermében társasvacsorát rendeznek, amelyre jelenkezni lehet a dalárdák vezetőinél. Az ünnepségen jelen lesz Incezy-Joksmán Ödön elnök is.

AKARJA LÁTNI Rómát, Firenzét, Velencét, Nápolyt és azoknak szépségeit, nevezetességeit? Ha igen, akkor csatlakozzék társasutazásunkhoz

Soltész Ica—Nosz Andor operette bemutatója

Már csak egy-két nap választ el a két helybeli szerző 3 felvonásos operette bemutatójától, mert csütörtök délután 5 órai kezdettel lesz a Soltész Ica—Nosz Andor *Régi dal* című operette premierje a Kath. Körben. Ugy a szöveg, mint a zene, valamint a táncszámok, a szereplők kitűnő játéka, a kiváló rendezés, nagy sikerrel kecsegtet. A szereplők az oradeai közönség régi kedvencei és ezen az előadáson tudásuk legjavát adják. De Bont Matyi, Lőrinczyné Bittenbinder Böske, Noszné Bódis Manci, Vojnár Terus, Anné Ödön, Lakatos Sándor, Nosz Andor, Soltész István az operette előadói, kik Losonczy Gábor rendező keze alatt kiváló előadással fogják a közönséget szórakoztatni. A táncszámokat a tehetséges Kun Magda tanította be. A 10 tagú zenekar városunk kitűnő muzsikusaiból áll, akik a zeneszerző vezetésével fogják a szebbnél-szebb melódiákat megismertetni a nagyszámú közönséggel. Az énekbetéteket a jól ismert Gyulai Béla énekl.

Jegyek mérsékelt számban még kaphatók a Soltész hentes-üzletben, Piata Unirii (Cziller mellett.)

Temetés. Mihály Imre helyesen: Kovács János cipészegéd, akit hétfőn éjjel szívszurtak, 21 éves korában meghalt. Temetése április 21-én délután 6 órakor volt Vasile Conta utcai lakásából a Rulikovszky temetőbe. („Caritas”).

Turista kirándulások. A Sasok Turista Egyesülete április 23-án, csütörtökön (Szent Györgynapján) gyalog kirándulást rendez a Kurucz-kutchoz. Találkozás a körösparti református templom előtt. Indulás reggel 7 órakor. Vezető Kallá Gyula. Vendégeket szívesen látnak. — Az egyesület április 26-án, vasárnap délután családi kirándulást rendez Fülöp Sándor Calea Izvorului 6. szám alatti szőlőjébe (a szanatoriumhoz vezető kocsit elején). Lesz szalonna és flekken süítés, amelyre a tagoknál kivül vendégeket is szívesen látnak. Elelemről a rendezőség gondoskodik. Jelenkezni lehet Mocsary egyesületi háznál (Pro Patria könyvtáraság, Moskovits-palota) és az egyesület helyiségében dr Lazar Aurel utca 14. sz. alatt, kitétt iveken folyó hó 25-ikén, szombat délig.

Elfogták a suszterlegény gyilkosát. Oradea. Saját tud. Jelentették, hogy hétfőre virradó éjjel halálosvégű kezelés történt az Alexandri-utca sarkán lévő Bogdándi-kocsmá előtt. A hajnali órákban két mulatozó asztaltársaság összeszóltakozott, majd kitódultak az utcára, ahol verekezés támadt és dulakodás közben megkéselték Mihály Imre 22 éves cipészt, aki kórházszállítás közben meghalt. Az ismeretlen tettes elmenekült és a rendőrségnek csak hétfőn délután 6 órakor sikerült elfognia az oradeai szőlőhegyen Takács Imre 24 éves homokfuvaros személyében a gyilkost. Takács egyébként nem olvasott újságot és nem is tudta, hogy a késelés alkalmával halálra sebezte Mihály Imrét. Amikor a rendőrségen tudomására hozták, hogy Mihály Imre meghalt, a késelő legény összetört és magábaroskadott. Elmondta, hogy a verekezés hevében szurta meg Mihály Imrét, de nem akarta megölni. Mihály Imrét azelőtt sohasem ismerte, a nevét sem tudta.

Legmodern ebb, legolcsóbb STANDARD vas- és rézbutorgyár
Oradea, Strada A. Lázár 10.
Iogházmuhely, Telef.: 707.

PRIMARIA MUNICIPIULUI ORADEA.
„Serviciul Economic”
No. 12617—1936.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștința tuturor proprietarilor de vite cornute și cai, că, înscrierea la pășunat se face la Serviciul Economic al Primăriei etajul I. camera No. 29, în orele oficiale, în fiecare zi de lucru. Vitele vor fi scoase la pășunat la 1. Mai 1936.

Deodată cu înscriere, se vor achita și taxele de pășunat, păzit și gonit, în suma de 410 lei.

Totodată se aduce la cunoștința generală, că pășunatul pe locurile de case și pe locuri publice este strict oprit, iar contravenții vor fi pedepsite conform normelor în vigoare.

Oradea, la 16 Aprilie 1936.

Președintele Comisiei Interimare.
Dr Bledea.

Secretar General.
Dr. Vostinar.

A Népszövetség tanácsa Olaszország nagylelkűségére bizta az abesszin viszály elintézését

Sajnálkozással tudomásul vették az eddigi békekísérletek meghiusulását, de tartózkodtak a megtorlások szigorításától. — Angliában nagy az elégedetlenség a kormány abesszin-politikája miatt

Genéből jelentik: A Népszövetség Tanácsa hétfőn ült össze az oasz-abesszin viszály újabb megvizsgálása céljából.

Az ülés első szónoka Aloisi olasz megbízott volt. Hangoztatta, hogy ha a békekísérletek meghiusultak, az nem a tárgyalások során felmerült ellentétekre vagy felfogásbeli különbségekre, hanem kizárólag az egyik fél makacs magatartására vezethető vissza.

A következő felszólaló Eden, angol külügyminiszter volt. Sajnálkozással fejezte ki a békekísérletek meghiusulása miatt, s hangoztatta, hogy az angol kormány mindenkor hű marad az alapokmányból folyó kötelezettségeihez. Az angol kormánynak — úgy mond — ismételtén kinyilatkoztatott szándéka, hogy fenntartsa az eddigi megtorlásokat és ha a többi állam célszerűnek találja, hajlandó további megtorlások életbe léptetésére is.

Ezután a mérges gázok használatáról beszélt, majd hangoztatta, hogy az angol kormány teljes bizalmát helyezi a Népszövetségbe, mely egyedül alkalmas a világbéke fenntartására.

A következő szónok Paul-Boncour francia államminiszter volt. Hangoztatta, hogy egyedüli célnak a béke fenntartásának kell lennie. Erre pedig egyetlen hathatós eszköz az együttes biztonság. Bizik abban, hogy Anglia teljesíti vállalt kötelezettségét.

Franciaország azonban kénytelen tekintetét Európa egyes veszélyeztetett pontjaira irányítani.

Komarniczky lengyel kiküldött a békekíséti eljárás további folytatása mellett foglalt állást. Az argentin megbízott oly értelemben szólalt fel, hogy kormánya nem tartja indokoltnak a megtorlások kiterjesztését.

Ekvador és Csille képviselői is a megtorlások szigorítása ellen foglaltak állást és hangoztatták, hogy nyitva kell hagyni a békéhez vezető utat.

Elismerés az olaszoknak és mérges gáz a vita végén.

Ezután Madariaga, a 13-as bizottság elnöke, Spanyolország képviselője szólalt fel. Mindenekelőtt köszönetet mondott Aloisinak a mindenkor tanúsított magatartásáért. Hangoztatta, hogy

a jelen pillanatban nem az eljárási módokat felelt kell vitatkozni, hanem a gyakorlati helyzettel kell számolni.

Szerinte az olasz küldöttség tiszteletben tartotta a Népszövetség tanácskozásait és erre nagyobb súlyt helyez, mint a keretekre. Nagyobb dologról van szó, mint eljárási szabályokról.

Aloisi ezután ismét felszólalt, visszatérve

Edennek a mérgesgáz használatával kapcsolatos megjegyzéseire. Csodálkozását fejezte ki, hogy ez a kérdés annyira lekötötte a figyelmet, amikor ugyanakkor egyáltalában nem veszik figyelembe azokat a barbárságokat és kegyetlenkedéseket, amelyeket az abessziniek elkövetnek.

Ezután a nyilvános ülést félbeszakították és a Tanács zárt ajtók mögött folytatta a tanácskozásokat.

Ünnepélyes felhívás Olaszországhoz.

A zárt ülés határozati javaslatot fogadott el az olasz-abesszin viszály ügyében. Eszerint a Tanács tudomásul veszi a 13-as bizottság jelentését, helyesli a hadviselőkhöz intézett békéltető felhívást és sajnálkozással fejezi ki amiatt, hogy a felhívás eredménytelen maradt. A Tanács még egyszer ünnepélyes felszólítást intéz Olaszországhoz, hogy az Abessziniával fennálló viszályt abban a szellemben igyekezzék megoldani, amelyet a Tanács egy alapítótagtól és állandó tanácsostól elvárhat.

A londoni esti lapok éles bírálata: Anglia tekintélye megcsorbult a genfi politika miatt

Londonból jelentik: A londoni esti lapok éles bírálathoz részesítik a Baldwin-kormány abesszin politikáját. Megállapítják, hogy ez a politika a négusnak birodalma elvesztését, Franciaország számára egy értékes szövetséges elvesztését, Anglia számára a kontinensen való katonai kötelezettség elvállalását és Anglia ellen irányuló veszedelmet a Földközi-tengeren

Sok betegségnek ugyanaz a gyógyszere

Sok ember szenved gyomorbajban és nagyon sokféle betegség támadja meg a gyomrot. Tulajdonképpen nem léteznek betegségek, csak betegek, mert a gyomor- és bélbetegségek egyénenként nagyon különböző formában nyilvánulnak meg.

Mint ahogy a jó rendőrség mindennemű népmozgalmat le tud törni, épúgy az orvostudomány is sikerült felfedezni egy gyógyszert, amely az összes bél- és gyomorbajokat sikeresen gyógyítja. A Gastro D készítménynek, amelyet a Császár Gyógyszertár Bucuresti Cal. Victoriei 124. képvisel, csakugyan meg van az a tulajdonsága, hogy gyógyítja a gyomorereket, gyomorsavtúltengést, kólikát és még a gyomorfekélyt is.

Ugyisint egy rövid kúra után, álmatlanság és ideghajok is elmúlnak. Vidékre 130 lei utánvétellel küldi a Császár Gyógyszertár.

Addisz-Abebaból jelentik: A hétfői minisztertanács foglalkozott azzal az eshetőséggel, hogy az olasz hadsereg bevonul az abesszin fővárosba. A minisztertanács elhatározta, hogy minden körülmények között Addisz-Abebabban akar maradni. Ezt az elhatározását belpolitika okokkal indokolja.

Tokióból jelentik: Az addisz-abebai japán követ közölte, hogy az abesszin fővárosban csak napok kérdéseinek tartják az olasz hadsereg bevonulását. Ugy számolnak vele, mint közeli bizonyossággal. A négus az abesszin hadsereg foszlányaival az ország nyugati hegyvidékén fog megvonulni. A négus családja elköltözött az országból.

A londoni esti lapok éles bírálata: Anglia tekintélye megcsorbult a genfi politika miatt

Londonból jelentik: A londoni esti lapok éles bírálathoz részesítik a Baldwin-kormány abesszin politikáját. Megállapítják, hogy ez a politika a négusnak birodalma elvesztését, Franciaország számára egy értékes szövetséges elvesztését, Anglia számára a kontinensen való katonai kötelezettség elvállalását és Anglia ellen irányuló veszedelmet a Földközi-tengeren

és egyben az egész vonalon tekintélyének csorbítását jelenti. Ezek az eredményei ennek a politikának, mely a legnagyobb mértékben hiábavaló módon követi a genfi ideált. Mindezekhez hozzájárul a Genfben kialakult vélemény, hogy a dolgok mostani állása Olaszország nagy sikere.

Palesztinában nő a zavargás

Jaffában és Tel-Avivban vérengzések és gyújtogatások közt folynak a tüntetések. A muzulmánok a zsidó bevándorlás megszüntetését követelik

Kairóból jelentik: Palesztinai jelentés szerint hétfőn este ismét zavargások és fosztogatások voltak több palesztinai városban. Jaffában öt zsidó és két arab meghalt, harminc zsidó és két arab megsebesült.

Jaffában és Tel-Avivban valóságos mézszárlás folyik. A tüntetők felgyújtották a fából épült városrészt és körülbelül száz ház leégett. Jeruzsálemben aránylag nyugodt a hangulat, bár ott is vannak tüntetések. Itt száz embert tartóztattak le eddig.

A muzulmánok általános sztrájkot határoztak el, hogy a kormányt követeléseik teljesítésére kényszerítsék. Ezek a követelések a következők:

1. Zsidók nem vásárolhatnak Palesztinában földet.

2. Be kell szüntetni a zsidók bevándorlását.

Tel-Avivban leégett a zsidó negyed.

Kairóból jelentik: Palesztinában a helyzet egyre súlyosabb. Tel-Avivban a zsidónegyed teljesen leégett. Az angol főbiztos Haifában, Tel-Avivban és Jeruzsálemben nagyszámú csapatokat vont össze, mert értesülést szerzett arról, hogy a várost több ezer zavargó akarja megtámadni.

Kairóból jelentik: Vasárnap gépkocsive seny volt Kairó és Baharia oázis között. A versenyen résztvevő Stohrer egyiptomi német követ is, aki eltévedt a sivatagban és nyomtalanul eltűnt. Felkutatására egy repülőrajt küldtek ki, de az eredmény nélkül tért vissza. Hétfőn délután egy angol hadirepülőosztály indult utnak a német követ felkutatására, de az is eredménytelenül járt. Azt hiszik, hogy a követ gépkocsija szakadékba zuhant, vagy számum lepte meg s betemette a homok. Az sincs kizárva, hogy sivatagi rablók támadták meg és elhurcolták. A kutatást tovább folytatják.

A Reuter szerint gróf Almásy, a kiváló magyar kutató arab vezető kíséretében szintén részt vesz a sivatagban eltűnt Stohrer német követ keresésében. Kutatása eddig nem járt eredménnyel.

Az afrikai sivatagban eltűnt az egyiptomi német követ

Kairóból jelentik: Vasárnap gépkocsive seny volt Kairó és Baharia oázis között. A versenyen résztvevő Stohrer egyiptomi német követ is, aki eltévedt a sivatagban és nyomtalanul eltűnt. Felkutatására egy repülőrajt küldtek ki, de az eredmény nélkül tért vissza. Hétfőn délután egy angol hadirepülőosztály indult utnak a német követ felkutatására, de az is eredménytelenül járt. Azt hiszik, hogy a követ gépkocsija szakadékba zuhant, vagy számum lepte meg s betemette a homok. Az sincs kizárva, hogy sivatagi rablók támadták meg és elhurcolták. A kutatást tovább folytatják.

A Reuter szerint gróf Almásy, a kiváló magyar kutató arab vezető kíséretében szintén részt vesz a sivatagban eltűnt Stohrer német követ keresésében. Kutatása eddig nem járt eredménnyel.

Még csak 3 nap van hátra április 25-ig a jelentkezési határidőig

Róma, Velence, Firenze
szépségeit, nevezetességeit.

Külön nápolyi-pompéji kirándulás 1250 lei többletköltséggel. A társasutazás időtartama 9 nap. Pontos indulás Oradeáról 1936 május 6-án.

Egyéni érvényes utlevél szükséges. Jelentkezési végső határidő április 25, ellenben a korlátolt létszámra való tekintettel előbb is lezárhatjuk listánkat.

Kérjen részletes prospektust, de az idő rövidsége miatt egyidejűleg jelentkezzen is.

Nagy hibát követ el, ha nem használja ki a most kínálkozó kedvező alkalmat, hogy 5250 leiert mindössze meglássa

Az új büntető törvénykönyv ismertetése

Irta: dr Krüger Jenő

Romániában jelenleg háromféle büntetőszabályok vannak érvényben: az okiráltságban és Besszarábiában az 1864-i régi román büntető törvény, Bukovinában az 1851-i osztrák Erdélyben s a kapcsolódó részekben pedig az 1878-i magyar büntető törvény. Ez persze sokszor vizsátságokra vezetett, hiszen képtelen dolog az, hogy az ország egyik részében büntetendő cselekmény az, ami a másik részben meg van engedve, vagy hogy valamely vétség háromféleképpen is büntethető, aszerint, hogy hol követkék azt el. Nagyon szükséges volt tehát a büntető törvények egységesítése s egyben valamennyinek megreformálása, mert hiszen közülük a legmodernebb: a magyar btk. már szintén idestova hatvan éves, ezalatt a két emberöltő alatt pedig sok minden megváltozott a világon.

Az új egységes büntető törvény, mely a „II. Károly király büntető törvénykönyve” (Codul Penal Regele Carol al II-lea) nevet viseli, alapos előtanulmány után előre megállapított elvek szerint s a modern büntető jogi elméletek figyelembevételével készült s így méltó arra, hogy az uralkodó saját nevét adta hozzá, mint annak idején a római császárok és mint újabb időben a franciák császára a híres „Code Napoleon” megalkotásakor, mely ma, százharminc év múlva is érvényben van. Az új törvény nem módosítása, nem összehangbahoza-tala a három érvényben lévő regionális törvénynek, hanem teljesen új alkotás. Ezért annak alapos megtanulására időt ad a törvény s csak 1937 január elsején lép életbe. — Kivéve a pénzbüntésekre s az esküdtsekre vonatkozó néhány intézkedést, melyek azonnal alkalmazást nyernek.

Nem elég azonban, hogy a jogászok megtanulják az új törvényt, akik azt alkalmazzák, ismernie kell azt a közönségnek is, amelynek úgyszólván a bőrére megy a dolog s ezért szükségesnek tartjuk, hogy lapunkban ismertessük annak mindazon intézkedéseit, amelyeket minden intelligens embernek s minden rendszertől állampolgárnak tudnia és ismernie kell.

Első könyv

Általános intézkedések

Ha valaki 1937 január 1. előtt olyasmit követett el, amit az új törvény büntet, de a régi nem büntetett, azért a jövőben sem lesz büntetendő. Ha mindkét törvény bünteti ugyan az ilyen cselekedetet, de nem egyforma büntetéssel, akkor az enyhébbik büntetés alkalmazandó.

A román büntető törvény alkalmazandó minden Romániában, a román vizeken vagy bárhol lévő román hajón, vagy légi járművön elkövetett bűncselekményre, akkor is, ha csak a cselekmény valamely része esett ezekre a helyekre. (Pl. ha valaki itt államellenes cikket ír s külföldön kinyomtatják, vagy a külföldön írt ilyen cikket, könyvet itt adják ki vagy behozzák.) Nem alkalmazható a törvény a király személyére (az uralkodóház tagjai nincsenek kivétel), a külföldi követekre, a nemzetközi jog és szerződések figyelembevételével, továbbá a belföldön vagy román vizeken tartózkodó külföldi hajók és repülőgépek személyzetére (utasokra igen!) az illető járművön elkövetett s nem

Nem szakemberek részére készül ez az ismertetés, akiknek a törvény minden szava fontos, hanem a közönségnek, amely eddig is pontosan alkalmazkodott az emberi szabadság törvény-szabta korlátaihoz s így akar élni a jövőben is. Általános érvényű jogi elv, hogy a törvény nem-tudásával senki sem védekezhetik. Az új törvény megismerése tehát mindenkinek kötelessége saját magával szemben, de kétszeresen kötelessége azoknak, akik mások tanítására, irányítására vannak hivatva. Különös tekintettel leszünk az eddigi rendszerrel szemben mutatkozó fontosabb eltérésekre s reméljük, hogy olvasóinknak nemcsak életbevágóan fontos, hanem egyúttal érdekes olvasmányt nyújtunk a következő folytatolagos cikksorozatban. Lelkés és tanító uraknak s azon előfizetőinknek, akikhez ügyes-bajos dolgokban a nép felvilágosításért szokott fordulni. Ajánljuk a közlemények összegyűjtését, mert ezekből a büntető jog minden részében tájékozást szerezhetnek és nyújthatnak.

Az új büntető törvénykönyv négy könyvre oszlik, melyek több címre ezek viszont fejezetekre vannak osztva. Felölleli mindazt, amit a volt magyar területeken eddig az 1878. évi V. törvények (büntető törvény) 1879:VI. t.-c. (kihágási törvény) 1880:XXXVII. t.-c. (életbelép-tési törvény) 1908:XXXI. t.-c. (büntető no-velle) 1913: VII. t.-c. (kiskorúakra vonatkozó törv.) és 1913:XXI. (csavargókról), 1914:XL. t.-c. (hatóságok védelméről), 1914:XLII. t.-c. (a becsü-let védelméről) és az 1914:XIV t.-c. (sajtótör-vény) szabályoztak s ezeket a régi törvényeket hatályon kívül helyezi. A négy könyv közül az első az általános intézkedéseket, második a büntetéseket, vétségeket s azok büntetéseit, harmadik a kihágásokat s azok büntetéseit, negyedik pedig az életbelép-tési és átmeneti intéz-ke-déseket foglalja magában. A hatalmas tör-vény 603 szakaszból áll és rendes, nyolcadrét nyomásban 185 oldalra terjed.

a román állam vagy román állampolgár ellen irányuló bűncselekmény esetében.

Ha román állampolgár külföldön követ el bűncselekményt, csak akkor büntethető hazajövétele után, ha az illető cselekmény úgy a külföldi, mint a belföldi törvény szerint büntetendő, kivéve, ha külföldön már megbüntették vagy felmentették vagy kegyelmet kapott. A külföldön kapott, de ki nem töltött büntetést itthon is le kell ültetnie.

Akár román, akár idegen állampolgár külföldön román pénzt, bűnyelget, pecsétet hamisít, a román állam biztonsága, érdeke vagy becsü-lete ellen vét, belföldön megbüntethető, még ha nem is jön az országba (in contumaciam), s amikor bejön, akkor végrehajthat az ítéletet. Vigyázni kell tehát a külföldön járó románok-nak, nehogy országukra sértő kijelentéseket te-gyenek, az a külföldi pedig, aki kint támadja Romániát, póru járhat, ha valami jó üzlet ked-veért vagy más okból Romániába jön.

Ha külföldi külföldön nem román pénzt hamisít, leánykereskedést folytat, merényletet követ el, kábítószert árul s még más, a tör-vényben felsorolt cselekményekért is a minisz-ter indítványára Romániában megbüntethető, ha Romániában tartózkodik és a saját állama kiadatását nem kéri. (Ha pl. egy spanyol templomgyújtató idején, megbüntethető, még ha szerencsétlen hazájában medálját is kapott a tettéért.)

Ha román állampolgárt bűncselekménye miatt külföldön már megbüntették, a román törvény szerinti mellékbüntetések pótlólag itt is kiszabhatók. A külföldi ellen külföldön al-kalmazott és a román törvény által is elismert mellékbüntetések (pl. orvosi foglalkozástól való eltiltás) belföldön is tekintetbe veendő. A visz-szaesés tényének megállapításánál a külföldön történt eltiltés is számításba veendő.

Ha a külföldi bűnöző kiadatását egy másik állam kéri, elsősorban a nemzetközi megál-

podás és a kölcsönösség veendő figyelembe. Román állampolgár és politikai menekült ki nem adható. Közönséges bűncselekményért a politikai menekült a román törvény szerint itt büntetendő meg. Ha külföldi bűnöző Romá-niába szökik és itt is elkövet valamit, előbb itt ítélék el és csak a büntetés kitöltése után adják ki. Csak olyan bűncselekményért adható ki va-laki, amelyet a román törvény is büntet. Ha valamely büntetire a külföldi törvény halál-büntetést vagy vagyonelkobzást szab ki, — mely büntetésnek nálunk ismeretlenek, — kiadatás csak annak előzetes biztosítása mel-lel történhetik, hogy ezen büntetéseket nem fogják alkalmazni. Meg van állapítva a kiada-tás sorrendje is: ha pl. egy idemenkült svéd anarchista német Zeppelinnél bombát dobott egy svájci vasúti állomásra, elsősorban Svájc, másodsorban Németország, harmadsorban Svéd-ország kérheti ki. A kikért bűnöst csak a kér-vényben megjelölt bűncselekményért szabad megbüntetni.

A törvény katonákra is alkalmazandó, ki-véve a katonai büntető törvényben tárgyalt ese-teket, a törvény általános intézkedései pedig al-kalmazandók a külön törvényekben megállapí-tott bűncselekményekre is.

A büntetések nemei és azok mértéke.

A régi magyar büntető törvény halálbünte-tése már az impériumváltozásokor eltöröltetett s azóta a következő büntetési nemei vannak érvényben: büntetlekre életfogytiglani vagy 2 év-től 15 évig terjedő fegyház, vagy hat hónaptól tíz évig terjedő börtön; vétségekre egy naptól öt évig terjedő fegyház vagy 1—4000 forint ter-jedő pénzbüntetés; politikai bűncselekmé-nyekre egy naptól 15 évig terjedhető államfog-ház; kihágásokra három órától két hónapig ter-jedő elzárás vagy pénzbüntetés. Ezek voltak a főbüntetések, a mellékbüntésekről külön szó-lunk.

Az új törvény büntetési nemei egészen má-sok, ha a régi kifejezéseket alkalmazzuk is, ezeknek más a jelentősége, mint eddig volt. A fegyház helyébe a kényszermunka lép, mely életfogytig, vagy 5 évtől 25 évig tarthat (muncá silnică). A börtön ezután „súlyos tömlőcöl” (tennițe greă) jelent s tartama 3-tól 20 évig ter-jed. Politikai büntetlekre büntetése az életfogy-tig vagy 5-től 25 évig terjedő súlyos államfog-ház (detențiunea greă), vagy 3 évtől 20 évig terjedő szigorú államfogház (detențiunea rigo-roasă). Vétségek büntetése: egy hónaptól 12 évig terjedő fegyház (inchisoară corecțională), vagy 2000 leitől 20.000 leig, esetleg magasabb összegig terjedő pénzbüntetés; politikai vétsé-geknel egy hónaptól 12 évig terjedő egyszerű államfogház (detențiunea simplă), vagy 2000—20.000 lei, pénzbüntetés. Kihágásoknál egy nap-tól egy hónapig terjedő elzárás (inchisoare po-litienească), vagy 500—1500 lei pénzbüntetés.

A mellékbüntetések eddig a következők voltak: pénzbüntetés, hivatalvesztés, politikai jogok felfüggesztése, foglalkozástól való eltil-tás, büntárgyak elkobzása, az ítélet hírlapi közzététele s a külföldiek kiutasítása. Az új törvény a következő mellékbüntetéseket ismeri: polgári jogoktól való teljes megfosztás büntet-leknél 3 évtől 10 évig terjedő időre; részleges jogfosztás vétségeknél egytől hat évig; szülői jogoktól való megfosztás, az ítélet közzététele, pénzbüntetés a főbüntetés maximumáig és csak vétségek esetében. Ezek a mellékbünteté-sek a főbüntetés kitöltése után kezdődnek, de ezenfelül a politikai és szülői jogoktól való megfosztás a főbüntetés (szabadságvesztés) ideje alatt is fennáll, külön ítéleti rendelkezés nélkül is.

Ha valamely közönséges bűncselekményt a körülmények politikai jelleggel ruháznak fel, úgy a megfelelő fokozatu államfogházbüntetés szabandó ki. A gyilkosság, csonkítás, szándékos súlyos testisértés, pénzhamisítás, gyújtoga-tás, robbantás, árvízokozás, lopás, rablás s a társadalmi rend felforgatására való törekvés azonban sohasem tekinthetők politikai bűncse-lekménynek, tehát a kommunista perek nem politikai ügyek).

(Folytatása következik.)

Pintér Jenő és György Lajos
A magyar irodalom története
I. kötet.
Kapható: könyvosztályunknál
Ára 30 lei.

Hitoktatók figyelmébe!

Előkészítés

az első szentáldozásra.

Harminckétoldalas füzet, kitűnő segítősz-
köz a gyermekek előkészítésére. Ára 4 L.

Ájtatosság

a gyermekek első szent- áldozása alkalmával

A gyermekek részére írott füzet. Ára 2-50 L.
Kapható és megrendelhető mindkettő az
Erdélyi Lapok könyvosztályában.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, fél évre 400, negyedévre 210, egy hóra 70 lal.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, fél évre 25 P, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.
 Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13.
 Kéziratokat nem örvünk meg és nem adunk vissza. Csakis válaszdelegyos magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutatás intézet jelentése szerint a várható időjárás: Enyhébb, de esős idő, déli szél a tagyvesztély megszűnt.

ZÜRICH: ZARLAT. Párizs 20.22¹/₂, Londn 15.16¹/₄, Newyork 308⁷/₈, Brüsszel 51.91, Milánó 24.15, Madrid 41.91, Amszterdam 208.25, Berlin 123.40, Bécs 56.60, Prága 12.70, Varsó 57.77¹/₂, Belgrád 700.

Baráth Béla dr. előadásai a hánsági ifjuságnak. Timisoara. Saját tud. A katolikus magyar ifjuság újlag imponans módon tett tanubizonyoságot a hite, a vallásossága mellett. A Katolikus Népszövetség rendezésében a székesegyházban konferenciabeszédek hangzottak el az ifjuság számára s három estén keresztül háromszázna több ifju sorakozott és hallgatta az előadásokat. Kiváló szónok is tartotta ezeket: Baráth Béla dr. albauljai teológiai tanár, aki hatalmas, mélyreható beszédeiben aktuális problémákat vetett fel és fejtegetett meggyőző biztonssággal és a lelkesedés magával ragadó szent tüzével. Beszélt korunk azon szellemi irányzatairól, amelyek a vallást veszélyeztetik, következő alkalommal a keresztény katolikus világnézetéről s végül a katolikus akcióról. Es reámutatott arra, hogyan kapcsolódhatik és kapcsolódik az ifjuság ebbe a tevékenységbe. A konferenciabeszédek befejeztével az ifjuság szentmisén és közös szentáldozáson vett részt. Az Erdélyi Katolikus Népszövetség s így ennek hánsági tagozata is különös figyelmet fordít az ifjuságra, ami természetesen felbecsülhetetlen munka, különösen vallási szempontból: ifjak százait, akik már különféle tévelygő eszméknek hódolnak, kerülnek így vissza hitükhöz, vallásukhoz.

Az olaszok egy héten belül Addisz-Abebabába érnek. Londonból jelentik: A Daily Telegraph haditudósítója jelenti: „A Robi folyó völgye feletti magaslaton táborozunk. Alattunk 8 ezer lábnyira vannak az olaszok. Valószínű, hogy itt vívják meg a döntő csatát Addisz-Abeba birtokáért.” — A Times szerint hétfőn reggel valóságos roham indult meg az etióp bank ellen. Délig 300 ezer tallér értékű bankjegyet váltottak be ezüstre. A banknak 100 százalékos ezüst tartaléka van. Abeszszin körök azt hiszik, hogy még egy hét eltelik, amíg az olaszok Addisz-Abebabába érnek.

* Szív- és idegbajosoknál, vese- és cukorbetegknél, köszvényben és csúzban szenvedőknél az enyhe természetes „Ferenc József” keserűvíz kitűnően beválk, mert a beleket alaposan kitisztítja, a gyomor és a máj működését előmozdítja, az emésztést és az anyagcserét pedig lényegesen megjavítja. Az orvosok ajánlják.

Mussolini elutasította a szavatossági levél kiadását. Párizsból jelentik: Az Intransigeant jelenti Rómából, hogy a francia kormány állítólag felkérte Mussolinik, hogy az angol szavatoló levélhez hasonló locarnói szavatossági levelet intézzen Franciaországhoz. Mussolini ezt a kérést rendkívül udvariasan elutasította, egyben azonban biztosította a francia nagykövetet Olaszország baráti érzelmeiről.

Tragédia a gyöngnyakék körül. Párizsban 680.000 frankért árvereztek el egy 86 éve elzalogosított fejedelmi gyöngnyakéket. A nyakék egy lengyel arisztokrata család tulajdona volt, melynek neve soha sem került nyilvánosságra. A család megbizottai azonban évről-évre meghosszabbították a kölcsönt a kamatok lefizetésével és így a nyakék nem volt elárverezhető. A legutóbbi évben azonban senki sem jelentkezett többé a zálogösszeg kamatainak megújítására és így a Lajos Fülöp korabeli ékszer árverésre került. Vajjon micsoda tragédia, mekkora vagyon elvesztése lappang e mögött az ékszer mögött, mely a francia királyi udvarból került Lengyelországba?

Gábriel dr. osztrák konzul balesete. Timisoara. Saját tud. Gábriel József dr. ismert ügyvéd, egyházmegyei ügyész és osztrák konzult sajnálatos baleset érte. Az esőtől sikos Lonovics utcában eleszszott és bokaförést szenvedett Hoffmann Miklós dr. orvos nyújtotta neki az első segélyt. Az orvosi vélemény szerint Gábriel dr. rövidesen, ha kötéssel is, irodáját látogathatja.

Ekvádor már megszüntette a megtorlásokat Olaszország ellen. Genfből jelentik: Kedden közzétették az ekvadori kormány a 18-as bizottság' az intézett levelét. Ebben közli azt az elhatározását, hogy megszünteti az olaszellenes megtorlásokat, mert Olaszország eleget tett a békéltető bizottság felhívásának.

Alagut a Boszporus alatt. A török kormány a Boszporus alatt alagutat akar építeni, hogy így európai és ázsiai Törökországot összekösse. Az alagutat olyan nagyméretűre tervezik, hogy vonatok is járhasanak benne és így az Európából Ázsiába vagy Ázsiából Európába utazóknak Istambulban, vagy Skutariban ne kelljen a vonatjukból kiszállani, hanem megszakítás nélkül folytathassák utjukat.

Mexikó ismét forragn. Mexikóból jelentik: Hondurasban forradalom tört ki. A forradalom a köztársasági elnök személye ellen irányul. A fölkelők megszálltak több várost és négy oldalról nyomulnak előre az ország bel-seje felé.

Bankrablás Indiában. Bromley londoni állomás pénztárosát fényes nappal rabolták ki, amikor a délelőtti bevételt számolta, hogy azt a bankba küldhesse. Hirtelen egy férfi termett a pénztárfülkében, összenyalábolta a pénzesemőket és a következő pillanatban várakozó autójába ugrott, amelyen azonnal tovarohogott. A pénztárosnak azonban még volt annyi ideje, hogy az autó egyik lépcsőjére felkanyarkodjék, az autóból azonban egy fiatal nő hajolt ki és éles fátáldalmat okozó ütést mért a pénztáros kezére, aki hanyattgódott és az uttestre zuhant. A vizsgálat megállapította, hogy a pénztáros barátja egy ismeretlen nő egy éles törrel döfte át. A rablóknak nyomuk vesztett.

A kommunisták verekedést kezdtek egy francia választási gyűlésen. Párizsból jelentik: Meauxban a választási hadjárat során hétfőn súlyos összetűzések történtek. A kommunisták általános verekedést provokáltak. Az egyik kommunista agitátor öklével Franklin-Bouillon képviselő arcába sújtott.

Spanyolország szocialistái a proletárruralom behozatalát követelik

Lázadás az egyik rendőrlaktanyában

Madridból jelentik: Spanyolországban egyre bizonytalanabb a helyzet. Egyes hírek szerint vasárnapra virradó éjszaka egyik rendőrlaktanyában lázadás tört ki, amit csak katonai csapatok tudtak az utolsó pillanatban elfojtani.

A lakosság semmit sem vett észre a készülő puccsból, de vasárnap óta gépfegyveres járőrök cirkálnak Madrid utcáin.

A spanyol szocialistapárt vasárnap nagygyűlésen Largo Caballero, szocialista vezér felszólította a kormányt, helyezkedjék az államszocializmus alapjaira. A spanyol proletárdiktatura — úgymond — küszöbön áll. A proletáriátusnak kezébe kell ragadnia a hatalmat.

Feljegyzések

Nikolai Berdjajeff, a nagy orosz valásbölcse az Uj Középkor c. világhírű munka szerzője újabb könyvet írt a kereszténység méltósága és a keresztény ember, ki méltatlanná let, címmel, mely a luzerni Vita nova kiadásában most hagyta el a sajtót. A könyv a mai ember lelki problémájával foglalkozik.

„A modern civilizáció egyoldalú jelensz-rüsege — olvassuk a műből közölt szemelvények között — eltorzítja a viszonyt, melyben az ember és a kultúra az idővel és az örökkévalósággal állanak... ez a modern jelenbenélés kiszolgáltatja az embert a mulandóság hatalmainak... A modern jelenbenélés uralma alatt minden pillanat csupán a következőnek kedvéért van, melynek a lehető leggyorsabban el kell következnie... a mai civilizáció tiszta jelenben-élése a tudományt és a művészetet az ipari folyamatok segédeszközévé változtatja át... Látjuk ezt Oroszország kommunista kulturájának példáján, melynek képe tulajdonképpen nem kulturát, hanem mélyeséges kulturvál-ságot mutat...”

Ottorino Respighi,

a híres olasz zeneszerző 57 éves korában vér-mérgezésben meghalt. Leghíresebb operája az „Elsüllyedt harangok”.

A tenorista csodálatos hagyatéka. Nizzából írják, hogy váratlanul néhány híres műgyűjtő érkezett oda, mégpedig nem tavaszi üdülésre, hanem egyszerűen azért, mert igen érdekes üzlet kínálkozik egy közeli árverésen. A párizsi Nagy-opera egykori híres tenoristája, Lucien Muratore ott halt meg Nizzában és hagyatéka most kerül árversé alá. Ebben a hagyatékban pedig olyan érdekes színpadi kosztümök vannak, hogy a híres műgyűjtők nem sajnálták a fáradságot, egy árverésért Nizzába sietni. Ezek az érdekességek Muratore színpadi kosztümjei, nemcsak egyszerű színpadi kosztümök, mert kevés tenorista viselt ilyeneket. Például a Monna Vanna című operában, ahol Princivalle szerepét énekelte, valódi reneszanszkorabeli páncélt viselt a testén, olyan értékeset, hogy bármely muzeum szívesen megvette volna. Amikor a Kozbar című opera ősbemutatóján fellépett Párizsban, Mária román királyné küldte el számára a megfelelő eredeti kosztümöt. A Carmen, a Rómeó és Julia, a Bajazzók, a Sámson és Delila, a Faust és már operák tenorszerepeiben szintén olyan értékes kosztümjei volta Muratorenak, hogy színpadi operák tenorszerepeiben szintén olyan értékes ruhátára valóságos vagyont reprezentált. Ezekért a kosztümökért találkoztak most Nizzában a műgyűjtők, hogy megmérkőzzenek egymással, ki ad többet érte.

Dr. BUCSANYI GYULA, egészségügyi tanácsos, főorvos, a természetes élet- és gyógymód előharcosának tollából:

Természetes gyógymód és természetes táplálkozás

Ára 145 lei.

Kapható kiadóhivatalunkban, Oradea, Str. Reg. Carol 5. Vidékieknek portóval 155 leiert szállítjuk. Utánvéttel 25 leijel drágább.

A tavasz a legjobb alkalom testünk természetes megfiatalítására

Időszerű fontos könyv!

* **Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyének-nél** reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz a bélmozgást csakhamar megélelenti, az emésztőcsatornában összegyűlt salakot kiűri, a vérkeringést szabaddá teszi és a gondolkodó- és munkaképességet emeli. Beható kórházi kísérletek folyamán bebizonyult, hogy a **Ferenc József** víz gyomorsavas szellemi munkásoknál, neuraszténias embereknél és betegeskedő asszonyoknál is rendkívül jótékony hatást fejt ki. Az orvosok ajánlják.

Pázmány Dénes nagybeteg. Budapestről jelentik: A magyar közéletnek, a régi függetlenségi politika egyik érdemes és érdekes alakja, a 88 éves **Pázmány Dénes** hírlapíró súlyosan megbetegedett. A nagybeteg hírlapíró Lónyay Elemér herceg unokaöccse. Atyja a 48-as képviselőház elnöke volt.

Meghalt Kiss József költő fia. Budapestről jelentik: Kiss Józsefnek, a költőnek Ottó nevű fia, régi gyomorbeteg, 59 éves korában elhunyt. Hétfőn délután temették. Kiss Ottó szintén írogató, kötetekre menő vers és próza maradt utána, de soha sem hozta nyilvánosságra szép irodalmi dolgozatait.

A csehszlovák hadbírósg háromévi fegyháza ítélte a Bicsadi Faipar volt igazgatóját. Satu-Mare. Saját tud. Szirmai Árpád, a Bicsadi Faipar R. T. volt igazgatója néhány hónappal ezelőtt Csehszlovákiába utazott, hogy ott valami nagyobb üzletet bonyolítson le. Egy beregszászi kereskedővel üzletet kötött és barátságos beszélgetés közben a cseh hadseregére vonatkozólag Szirmai kérdéseket tett fel. A csehszlovákiai kereskedő erre faképnél hagyta s a rendőrségen jelentette, mint kémét. Szirmai nyomban letartóztaták s néhány nappal ezelőtt a csehszlovák hadbírósg háromévi fegyháza ítélte kémkedésért.

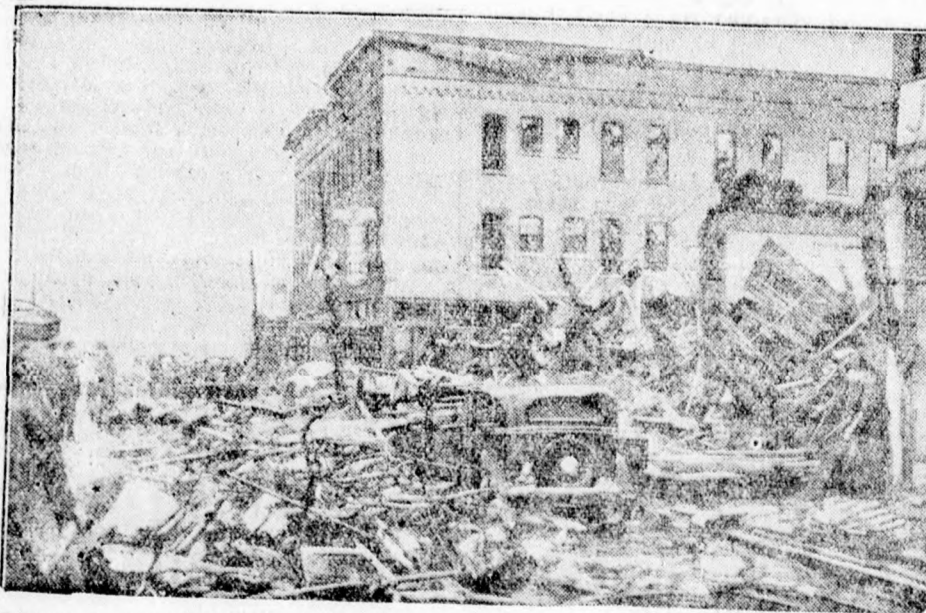
Elsőáldozási emlékképek

két nyomással, két színezésben, csinos, izléses kivitelben kaphatók

az Erdélyi Lapok kiadóhivatalában

A nagyobb méretűek (18×27 cm.) ára 2.50 lei, a kisebb méretűek (14×23cm) ára 1.50 lei.

A csikósok autóval és villanyreflektorok mellett terelik a ménest a Hortobágyon. Debrecenből jelentik: A Hortobágyon a napok óta tartó hideg miatt a ménest megfutott. A csikósok ezúttal a modern technika eszközeit vették igénybe: gépkocsin igyekeztek a ménest elé kerülni. Ez sikerült is és a csikósok a reflektorok vakító fényében viszáterelték a menekülő ménest.

Amerikában a georgiai Gainsville város borzalmas erejű tornádó áldozataul esett. A retentő vihar olyan hirtelenül keletkezett, hogy még az utcákon haladó járművek sem menekülhettek fedél alá. Képpünkön egy romok közé került gépkocsi látszik, amelynek vezetője és utasai súlyosan megsérültek.

Távoli gyarmatok és egzotikus országok versenye a Budapesti Nemzetközi Vásáron

Április 23-tól érvényes a vásár utazási és vízumkedvezménye

(Budapesti tudósítónktól). Ebben az évben távoli gyarmatok és egzotikus országok is felke-rekedtek, hogy a maguk különleges gyártmányával, nyersanyagával, és természetadta kincsel-vel résztvegyenek a Budapesti Nemzetközi Vásár külföldi kiállításának csoportjában. Azért jönnek, hogy áruiknak Magyarországon és a környező államokban piacot teremtsenek s hogy versenyre keljenek itt azokkal az aliamokkal, amelyeknek már kiépített piacaik vannak erre felé. Ez a verseny teszi elsősorban, hogy egészen különleges árucikkeket hoznak magukkal, s mert a közönséget akarják meghódítani, izés és mutatós kincselket olyan káprázatos keretben állítják ki, amint — tobzódó z'nekben és csodálatos formákban — valóban csakis egzotikus fantáziával lehet megálmolni és lehet megvalósítani.

Egyiptom selymei és szőnyegjei, finom cigarettái és izes gyümölcsei, népi és iparművészeti remekai, a Belga-Kongo különleges nyersanyagai és gyarmatarui, a Délafrikai Unió gyémántmezőinek és aranybányáinak termékei és speciális konzervjei, az olasz gyarmatok összes produktumai tárulnak majd a káprázatos keretből a közönség szeme elé. És hogy ezekről az egzotikus országokról minél többet tudhasson meg a közönség, a Budapesti rádió azt tervezi, hogy az egyes kiállítások vezetőit a vásár ideje alatt mikrofonja elé állítja s elmondat velük mindent, amit orszagaikról tudni lehet. Ezeknek a rádióintervjúknak különleges érdekességet ad majd az a körülmény, hogy a rádióbeszélgetéseket a helyszínen készült eredeti hanglemezekkel (bennszülöttek főnökével, bányák munkalármájával, dzsungeliek izgalmas zajával, folyók és vízesések robajával, stb.) kísérik. Ezek a lemezek, amelyeket a rádió erre a célra valóban a helyszínen készített, már utban vannak és remélhetőleg idejekorán meg is érkeznek.

A vásárigazolványok utazási és vízumkedvezményei már április 23-tól kezdve érvényesek.

Egyiptom selymei és szőnyegjei, finom ci-

Öngyilkos tűzérőhadnagy. Târgu-Mures. Saját tud. Pánus Andrei tűzérőhadnagy, akit régi és hasznavehetetlen löpörnek elégetés útján való megsemmisítésére a bárdosi lövőtérré küldtek több tisztársával együtt, egy őrizetlen pillanatban az erdőbe félrevonult és szolgálati revolverével mellbelölte magát. Állapota reménytelen.

Szobrot állítanak dr. V. Lucaciunak Satu-Mare főterén. Saját tud. Dr. Lucaciú Vasile ércszobrát Satu-Mare főterén, a park közepén állítják fel. A szobor az alappal együtt kilenc és fél méter magas lesz. A munkálatokat már megzedték s a szobor leleplezése még a nyár folyamán megtörténik a megyeháza felszentelésével kapcsolatban, amikor a király is lejön Satu-Marera.

Megszigorítják Magyarországon az érettségi. Budapestről jelentik: Az új középiskolai tanterv tekintetében megjelent miniszteri rendelet előírja, hogy a középiskolák első és második osztálya a jövő tanévtől kezdve már gimnázium lesz. Az elsőosztályú növendékeket rostálni fogják és megszigorítják az érettségi.

TERMÉNYARAK. Oradea Arutózsde: buza 410, rozs 300, árpa 300, zab 320, tengeri 300, korpá 240, tökmag 700, napraforgómag 480 lei.

Bánsági magánforgalom: buza 400-405, tengeri 290, zab 325, árpa 310, korpá 265, kismalmi liszt (30-70-es) 770, nagymalmi liszt 790, tökmag 720, muharmag 500, lucerna-szénaliszt 250 lei.

Az SzSE nyerte a KAC Schenker-kupáját. A KAC második kardkupa versenye a Schenker kupáért folyó szenior kardcsapatverseny megjel-letével végződött, amennyiben a KAC hibás összeállítású csapata, amely biztos favoritja volt a versenynek, a harmadik helyre szorult. Győzött az SzSE csapata, amely a múlt évben is megnyerte a kupát. Eredmény: 1. SzSE 7 pont, 2. CFR, Timişoara 5 pont, 3. KAC 5 pont, 4. Haggibor 3 pont, 5. NSE 0 pont. Az SzSE minden mérkőzését megnyerte csak a KAC-cal végzett döntetlenül. A KAC az NSE ellen győzött s többi mérkőzését mind döntetlenül végezte. Az NSE, a KAC és SzSE elleni veresége után a Haggibornak és CFR-nek feladta meccseit. Az SzSE csapata Terreh, Schneider, Barabás, Lutzky összehállításban vívta ki győzelmét.

Magyarország új repülőállomása. Budapestről jelentik: Hétfőn délután ünnepélyesen felavatták a mátyásföldi repülőtér új állomásépületét.

A növényegészségügyi bizonyítványok kiadásának új módja. Bucureştiből jelentik: A kormány illetékes szerveinek határozata értelmében a Magyarországról, Ausztriából, Németországból és Hollandiából származó növényzállományokhoz csatolt növényegészségügyi bizonyítványoknál ezentul nem fogják megkövetelni a román konzuli vízumot. A vámhivatalok elfogadják a származási ország illetékes hatósága által kiállított növényegészségügyi bizonyítványokat, a földművelésügyi miniszterium 1935 május 24-én kelt 108.209. számú rendelete értelmében anélkül, hogy megkövetelnék az illetékes román konzulátus láttamozását.

A kiadóhivatal üzenetei

Kérdések. Apróhirdetés szavanként 3 lei, ezen kívül jelzés hirdetésnél, valamint „Cim a kiadóban” jelzéssel, kezelési és portóköltség címén még 25 lei fizetendő. A hirdetés díja mindig előre utalandó át.

Zsigmond E., Braşov. Részvételi díjunk 5250 lei összegét megkaptuk. Az utlevelet szintén várjuk. Levelünket azóta bizonyára megkapta. Ha a nápolyi külön kiránduláson is részt ohajt venni, úgy még 1250 lei szives beküldését kérjük.

Hj. Hadnagy Gy., Dalnic. A részvételi díjból 6000 leit megkaptunk, a még hiányzó összegét levelünkben jelzettek szerint kérjük eljuttatni.

Imets I. Saimuş. A részvételi díj, valamint II. o. költséget 7100 leiben megkaptuk. Levelét is megkaptuk, amelyre részletesen külön fogunk válaszolni. Itt is kérjük a nápolyi ut költségeinek pótlólag való eljuttatását 1250 leiben.

P. W. Sighişoara. Utlevelet megkaptuk, a részvételi díjat még nem. Annak beérkezését itt fogjuk nyugtázni. A nápolyi utra is rendben előjegyeztük, kérjük ennél fogva az 1250 lei eljuttatását.

Sz. S.-né. Társaságunkhoz a Pesten való csatlakozás lehetséges. Feltételeinket levélben fogjuk közölni.

P. P. Április 23-ig a teljes részvételi díjat kérjük beküldeni. Az utlevelet is erre az időre várjuk.

KÖZGAZDASÁG

„Oradeai Hét“

rendezésének terve vetődött fel a város ideiglenes bizottságának egyik legutóbb megtartott ülésén. Sietünk kijelenteni, hogy a mozgalmat egészségesnek és hasznosnak ítéljük. Sőt tovább megyünk: mi „Bihori Hetet“ óhajtanánk, vagyis olyan propagandát, amely nemcsak a székvárost, hanem az egész megyét — annak minden kulturális, gazdasági, néprajzi, népegészségügyi, balneológiai értékét a maga összefüggő egészében tárja fel a látogatók tömege számára. Ilyen vértömlesztésre az ország minden vidékének, leginkább azonban a határ-vidékeknek mulhatatlanul szükségük van. Most — fájdalom — gazdasági életünk „vérszegénység“ben szenved, s e kórság leküzdésére minden eszközt felhasználni, valóban nemes, áldásos feladat.

Am ne feledjük, hogy ezen a téren aranyigazság-számba megy a szállóige: vagy jól kell rendezni, vagy sehogy, de — mindenesetre rendezni kell. Egy pongyolán elnagyolt városi, vagy vármegyei hét rosszabb a semminél. Ha a „blöff-szerűség“ lólabá kulóg, ha a látogatók elégedetlenek, ha hiányzik a pontosság és a rend, a céltudatosság és a szolidaritás, — úgy az akció egyszersmindenkorra megbélyegzi önmagát. Az elhamarkodott rendezés csorbát kiküszöbölni többé emberfölötti munkával is alig lehetséges.

Ezért van az, hogy a már begyökeresedett hasonló célkitűzésű intézmények — a kiállítások és világvásárok — rendezősegei óramű pontossággal, jólelle meghatározott munkatervvel dolgoznak. A siker érdekében tekintélyes költségeket mozgósítanak és propaganda-tevékenységük a legapróbb részletekig kiterjed.

A rendezés munkálatai négy főrésze tagozódnak. Éspedig:

- a) általános reklámtevékenység;
- b) a látogatók utaztatása;
- c) az elszállítás és ételmezés megszervezése;
- d) a közönség szórakoztatása.

Ad a) A reklám eszközei a plakátok, az ismertető füzetek, a sajtó, a mozi, a rádió és a propagandabélyegek. E részben költségkímélésnek helye nem lehet. Attól ereje, idegenvonzó hatása csak a reklámeszközök tömeges felhasználásának van. Egy-két árva plakát a kirkatokban, vagy a hirdető oszlopokon, kevés az üdvösségre. A plakát akkor tölti be hivatását, ha mindenütt szemembe ötlök. Különböző feladatokra van szükség. Ugyanez áll a propagandafüzetekre nézve is. A sajtónak pedig állandóan részen kell állania, hogy cikkeivel, hirdetésményeivel teljessé tegye a beidegzés folyamatát. A mozgóképszínházak és a rádió propagandarejét aligha kell különösebben kiemelniük.

Ad b) Addig ne is kezdjük meg az előmunkálatait, amíg a vasutaktól, hajózási, repülő és egyéb közlekedési vállalatoktól biztosítást nem kaptunk a kedvezményes személy- és áru fuvarozásra. Ha igazán idegenforgalmi célt kívánunk szolgálni, — külföldi viszonylatban is keresnünk kell a fuvarozási kedvezményeket s legalább is leszállítanunk a vízumdíjakat.

Ad c) Az ételmezés Oradeán viszonylag kevés gondot okoz, mert több olyan étterem áll rendelkezésre, mely a legkényesebb igényeket is kielégíti. Népi ételmezésre is elegendő lehetőség kínálkozik. Már az elszállítás kérdése jóval nehezebb. A városban mindössze négy nagy szálloda van üzemben, s így a férőhelyek száma meglehetősen korlátozott, még az esetben is, ha a másodosztályú szállók egy részét számításba vesszük, vagy a közeli fürdőkre is gondolunk. Így hát az internátusoknak és a magánlakásoknak kell a látogatók egy részét befogadniuk. Kényesert alkalmazni semmi szín alatt nem szabad s a felajánlott férőhelyek csak fizetés ellenében vehetők igénybe. Mindezekhez pedig pontosan működő lakáselosztó-hivatalra van szükség, mely az igényléseket átveszi és a lakásokat kiutalja.

Ad d) A közönség szórakoztatása a legnehezebb feladatok egyike. Hihetetlen körültekintést, éjt-napot együttevő munkát, nagy szakértelmet és kibételes szervezőképességet kíván. A terület szinte kimeríthetetlen. Színházi, zenei, irodalmi, művészeti és sporteseményeknek, néprajzi felvonulásoknak, kongresszusok sorozatának kell váltakozniuk — olyanoknak, amelyek a lakosság összességét, vagy

különböző rétegeit maguk felé vonzzák.

Látható mindezekből, hogy rengeteg az előkészítés tennivalója. Ily viszonyok között önként vetődik fel a kérdés: nem később-e le a most induló szezonról a meglepetésszerűen felvetődött terv? Szerény véleményünk szerint: igen! Hiszen pár nap múlva már májusi irunk. Két hónap még a legvérmesebb optimizmusnak sem elég az előkészültre. Julius—augusztus kiesik. Ez a fürdőzések, szabadságadások évadja, a kánikulás „uborkaszezon“. Számításba jöhetne még szeptember, legkésőbb október. A szeptemberi közönséget azonban iskolagondok marcanolják, — október pedig a mi éghajlatunk alatt, meglehetősen szeszélyes. A szép tervet mindazáltal nem szabad „jégre tenni“. Alakuljon meg már most a rendezőség, főképp pedig a munkára mindenben képes iroda. Kezdje meg a szervezést és a propagandát. Biztosítsa a szükséges tőkét. Ez esetben bizony remélhetünk sikert — 1937 tavaszára. De előbb alig! (—láh).

Veszélyben forog a kisiparosok forgalmi-adó-kedvezménye

Rendszeres ellenőrzés a kisipari üzemekben

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium a kisiparosok részére adott forgalmiadó-kedvezményeket megszigorítani szándékozik, mert a kincstári közegok megállapítása szerint a kisipari műhelyek minősítésére vonatkozó törvényszakasz nagyon tágan értelmezhető.

Hír szerint a minisztérium új rendelettel akarja szabályozni a kisipari műhelyek működését és pedig olyan értelemben, hogy csak azok a kisiparosok élveznek majd forgalmiadómentességet, amelyek megrendelésre dolgoznak, vagy csak kisebb javításokat végeznek. Intézkedések fognak történni oly iparvállalatok tekintetében is, amelyek a kedvezmény érdekében kisipari üzemekké alakulnak át, de kiadnak munkát olthorra is. Különösen a bútortipart fogja érinteni ez a rendelkezés. Ugyanakkor a minisztérium be akarja vezetni a rakattal bíró kisipari üzemek rendszeres ellenőrzését. Általában nagyobb ellenőrzés alá fogják venni a kisipari üzemeket és helyszíni kiszállások is lesznek az egyes cégeknek.

Valután hivatalos ártolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 6.60—6.90, svájci frank 32.55—33.40, belgas 17—18, angol font 490—500, olasz lira 830—9.00, török font 78—81, dollár 99—110, német marka 38—40, hollandi forint 67—69, cseh korona 4—4.50, magyar pengő 24—26, osztrák schilling 23—24.60.

Németország új törvényt hozott az állattenyésztés fejlesztéséről

Berlinből jelentik: Az egyes haszonállatok termelőképességében mutatkozó nagy eltérés, amely bizonyos egyedek tartását gyakran ráfizetéssé teszi, a német kormányt a magántenyészetek és a közületek apaállattartásának szabályozására készítette. Az állattenyésztés fejlesztésére 1936 március 17-én hozott törvény az apaállattartás terén a legmesszebbmenő intézkedések megtételére hatalmazta fel a földművelésügyi minisztert. A törvény rendelkezései a következőkben foglalhatók össze:

A földművelésügyi miniszter kimondhatja, hogy kizáróan törzskönyvelt apaállatok használhatók tenyésztésre. A törzskönyvelést szabályozhatja és az egyes vidékeken a tenyésztésre használható apaállatok fajtáját előírhatja. Amennyiben valamelyik közszégen apaállatot nem tartanak, vagy pedig számuk nem kielégítő, a földművelésügyi miniszter a helyi miniszterrel egyetértésben kötelezheti az illető közületet megfelelő számú apaállat tartására, valamint a beszerzési költségek előteremtésére nézve is intézkedhetik. Ez a törvény ménekekre, bikákra, kanokra, kosokra és keoskebakokra vonatkozik, de amennyiben szükséges, kiterjeszhető egyéb állatokra is.

Aki a törvény végrehajtási rendelkezései alól kivonja magát, pénzbírsággal vagy börtönnel, illetve mind a kettővel büntethető. A törvény kiegészítésével és a végrehajtási utasítások megszerkesztésével a földművelésügyi minisztert bízták meg. Ezek a rendelkezések helyesen alkalmazva lehetővé fogják tenni, hogy az egész országban céltudatos legyen a tenyésztő munka és hogy a ferszerületlen keresztes és rossz apaállatok használata következtében az állatállomány minőségi romlását elkerüljék.

Valuták szabadforgalmi ártolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 55—56, belgas 26—28, dollár 170—172, angol font 860—870, olasz lira 11—11.50, holland forint 118—120, német marka 48—49, cseh korona 7—7.10, osztrák schilling 34—35, zloty 31—32, török font 130—135, magyar pengő 34—36, Napoleon arany 1130—1140, aranyfont 1390—1400.

Új behozatali illetékek. Bucurestiből jelentik: A törvényhozás megszavazta az u. u. „nemzeti aviatikai alap megteremtéséről“ szóló törvényt, amely április 1-étől kezdődő hatályú árvénybe is lépett. A törvény 1 százalékos aviatikai bélyegilletéket vet ki a behozott árukra s emellett külön bélyegilleték kivételét rendeli el az illatszereknek, piperecikkeknek és a szeszes italoknak. Az illatszereknek és piperecikkeknek a repülőbélyegilleték a belföldi gyártmányoknál, az aru értéke és csomagolása szerint, 1—10 lei, a külföldről behozott áruknál pedig ennek kétszerese. A szeszes italoknál a pezsgő repülőbélyegilletéke a legmagasabb (palackonként 10 lei a belföldi és 50 lei a külföldi pezsgónál) és a legalsóvabb a pálinkaféléknél (negyedliterenként 0.50 lei). A pénzügyminisztérium utasította a vámhivatalokat az 1 ezrelékes repülőbélyegilleték, valamint a fenti áruk külön repülőbélyegilletékének kivételére.

A „VIGILIA“

1936. I. kötetének főbb tartalma:

BALLA BORISZ: Rody nem lesz milliomas
FRANCCIS MAURIAC: Nagycsütörtök.
HARSÁNYI LAJOS: Tulvilági ballada
IJJAS ANTAL: Két arc
LE CARDONNEL: Ciprusok.
MARIE NOEL: Chant de la Passion
SANDOR ISTVÁN: A magyar falu szellem-története
VASILE ALEXANDRI: Láttál már sást?
VIDA IMRE: A saját halál fogalma Heidegger-nél és Rilkenél
SIK SANDOR: Hetes fogat.
ARADI ZSOLT: Öt éjszaka
AGOSTON JULIAN: Új fények felé
P. ELYSÉE DE LA NATIVITÉ O. C. D.: Valódi misztikus-e Ibn Arabi?

SZÉKELY LÁSZLÓ: Zsibbadt, béna révületben
NOSZLOPI LÁSZLÓ: A világnézetek kétértelműsége
FRIEDRICH BREZING: A lelkétvesztett város
JUST BÉLA: Álom és valóság
MIHALY LÁSZLÓ: Elsején költözünk
SOMOGYI ANTAL: Antigone és az áldozat törvénye
THURZÓ GÁGOR: Segítő Fortunátusz
RUZICKA PÁL: Gemelli és az egyetemi oktatás problémája
P. RAOUL S. J.: Consummata
MOLNÁR C. PÁL: hét eredeti fametszete a Tulvilági balladához

Szerkesztik: Aradi Zsolt, Balla Borisz, Possonyi László.

Előre megrendelhető: az ERDÉLYI LAPOK KÖNYVOSZTALYANÁL
Előfizetés egész évre (4 kötet) 250 lei. Egy kötet ára 70 lei. Megrendeléseket csak készpénz tizetésre vagy utánvételezés mellett fogadjuk el.

SPORT

Hegedüs Imre gyógyszerész 25 éves vívó-jubileuma

Oradeán az ASO ma, szerdán este 30-ik jubiláris közgyűlésén és díszvacsorán ünnepli az országos hírvívó-bajnokot

Az erdélyi magyar vívó sportnak ünnepe van. Ma szerdán este 7 órakor harmincadik jubiláris közgyűlése és az azt követő díszvacsora keretében ünnepli az N. S. E. leghíresebb vívójának Hegedüs Imre oradeai gyógyszerész-tulajdonosnak 25 éves vívói jubileumát.

Hegedüs Imre neve aranybetűkkel van belevésve az erdélyi vívó sport történetébe. Számos bajnoki versenynek győztese, aki a magyar kardnak nemcsak az ország területén, de mint az 1927. évi lemerbergi nagyverseny győztese, a külföld előtt is becsületet szerzett. Neve az utolsó 15 évben fogalom volt a vívósport terén, mint a legnemesebb sportnak legnemesebb képviselője.

Hegedüs Imre életrajza.

A város életében mindig előkelő szerepet vívó Hegedüs Imre régi magyar nemesi család sarja. Apjától örökölte a veneziai templom-téri gyógyszerésztársulat. 1895. aug. 2-án született Kötégyánban. A reáliskola s a gyógyszerész vizsga kitüntetéses letévése után 1915 márciusában önként jelentkezett katonának a 4-es honvédeknél s mint főszt az olasz, orosz és szerb fronton harcolt számos kitüntetéssel.

Már mint reáliskolai növendék s előtornász elismerésben részesült és 16 éves korában a premontrei főgimnázium tornaversenyén ezüst érmet nyert a magasugrásból. 14 éves korától vívott s egyetemi hallgató korában Budapesten a M. A. T. C. hangversenyének másodikja lett, majd a Santelli Háló vívótermében fejlesztette magát s a torna és vívóegylet országos junior bajnoki versenyének hetedik helyezette lett.

1922-ben érkezett haza Oradeára s az akkor haldokló vívó sport fellendítésére megalakítja az Orbán-féle vívóteremben az N. S. E. vívó szakosztályát.

Ezzel örök hálára kötelezte az N. S. E.-t, mert neki köszönhető az oradeai vívó sportnak olyan fellendülése, amely diadalt diadalra aratott s egyre-másra hozzák ma is az oradeai vívók a győzelmi díjakat, jelvényeket nagy vívóversenyekről.

A vívó sport évről-évre nagyobb tért hódított a városban és hogy a N. S. E. kardvívói Románia legjobbjai lettek és sok éveken keresztül a vívó hegemoniát tartották, főképpen Hegedüs Imre vívószakosztály vezető agitálásának érdeme és a sorrendben a hat országos kardvívó versenyen aratott győzelmeinek is köszönhető.

Hegedüs Imre a nagy nyilvánosság előtt 1932-ben szerepelt legelőször a vívó sport propagálása céljából rendezett improvizált vívóakadémián. Ez a páratlan nagy tudású vívó, aki törrel és karddal is gyönyörű stílussal pompás technikával és okos taktikával dolgozik, egy csapatra kívívta a maga részére városunk és az egész ország társadalmának szeretetét és szimpátiáját.

Hegedüs bajnokságai, gyönyörű vívókarrlerje.

Hegedüs Imrének, — aki szédítően magas vívó-karrierrel futott — legszenzációsabb eredményei a következők. Az „Oradeai Sport Egyet” által az ő indítványára rendezett 1932. dec. 15—16. 1925. március 21—22. és 1926. április 11—12-iki országos tör- és kardvívó versenyeken, — amelyek úgy erkölcsileg, mint anyagiilag nagyszerűen sikerültek — rejtenthetetlen bátorsága, heves temperamentuma, energiája és rendkívüli küzdő képessége által sorrendben háromszor lett győztes, amelyért az N. S. E. örökös kardvívó bajnoka címét kapta egy gladiátor ábrázoló szép díszoklevéllel. Együtetének 20 éves történetében ő a legelső, aki ezzel a dícsőséges címmel lett kitüntetve.

Bucurestiben 1924 májusban Románia nemzeti bajnokságáért kiírt kardversenyben második lett és tagja volt az országos bajnokságot nyert N. S. E. hármas csapatának, mely pompás formában fölényesen 8:1 verte a K. A. C.

csapatát. Az aradi Gloria C. F. R. február 21-iki országos versenyén is kardban ő lett a győztes. Clujon a Victoria Sp Cl. 1926 február 1-én rendezett országos bajnoki versenyének is ő lett a kardverseny-bajnoka.

Az F. S. S. R. Comitetul Regional din Oradea Subcomisia de Scrimă által az 1926—27. vívó-szezonban kiírt kerületi 4 pont szerző versenyeken is, — melyet Hegedüs Imre, mint a vívóosztály elnöke proponált — legtöbb pontot szerezve szintén ő lett a győztes.

Legsodálatosabb nemzetközi eredménye a Lembergben 1927 júniusban a Románia-Lengyelország közti csapatversenyen volt, melyre Dinu Cesianu az F. S. S. R. Secția de Scrimă elnöke hívta meg Erdély két legjobb vívóját Balázs Ödönt és Hegedüs Imrét. A már teljesen

olvaszttnak hitt versenyt Románia javára — a szenzációs formában vívó Balázs három nyert asszójával — Hegedüs mentette meg a dr. Ader ellen 5:4-re és a még veretlen Pappé olimpiákon a sokszoros lengyel kardbajnok fölötti 5:2 arányú bravuros győzelmeivel. Este a „Klub Siermierzy we Lwow” 15 éves jubileumának emlékére szenzációs vívóakadémia, utána pedig improvizált bankett volt. Hegedüs mentőkártyája telisteli írva dícsőre nyilatkozatokkal, köztük a legértékesebb: „Excelentului Escrimeuri si perfect camerad Imre Hegedüs” Dinu Cesianu.

Vívópályafutásának leggyönyörűbb és legizgalmasabb élménye a „Haggibor” által 10 éves fennállása jubileumának ünnepelésére 1930 május 22-én rendezett Cluj város bajnokságáért kiírt országos kardverseny volt. Hegedüs Imre, az N. S. E. büszkesége, hármas holtverseny után imponáló győzelmeivel nyert el Cluj város bajnokságát és a remekművívó jubileumi nagy ezüstserleget. Ekkor állt karrrierjének a tetőfokán.

Ezeken kívül résztvett az aradi Gloria C. F. R. 1923. IV. 23-án tartott országos versenyén, ahol törben 4-ik, kardban 6-ik volt, az 1924-ben rendezett kerületi tör- és kardvívóversenyen törben 5-ik, kardban 2-ik. Az 1931-ben rendezett versenyeken, — amikor mesterrük nem lévén, Hegedüs főleg a vívói trenirozásra fektetett nagy súlyt, amiatt a Satumarei S. E. országos versenyén 3-ik, Haggibor országos versenyén 2-ik és az N. S. E. országos versenyén 2-ik helyezést ér el.

Hegedüs társadalmi szereplése.

A vívó sportban elért pompás eredményeinél még a sportbeli munkássága is nagyobb. Fáradhatatlan agitálással dolgozik városunk és

sportegyleteinek fellendítésén és a működő szakosztályokat főleg a versenyek előkészítésénél és rendezésénél segíti. Több éven keresztül őt állást töltött be. Tikkára, egyben alelnöke is s az Olthon igazgatósági tagja, a vívószakosztály vezetője és a kerület vívóosztályának elnöke, lelkiismeretesen, becsületesen végezve azt a rengeteg munkát, melyet ezek a pozíciók követelnek. Meg is volt ennek a munkának az áldásos eredménye azokban a tömérdek győzelmekben és nagyon szép teljesítményekben, melyeket az N. S. E. kiváló sportolói a sport sok ágában produkáltak. *Kilenc évig volt a vívószakosztály vezetője és e hosszú idő alatt, valamint a sz. o. vezető tisztségéről való lemondása után is szívvel-lélekkel, nagy ambícióval dolgozik és legfőbb célja és vágya, hogy vívóit az ország legjobbjai között lássa. Különösen 1931-ben, mikor mester nélkül voltak, igazán orozslánrészt iletli Hegedüs Imrét, aki — rengeteg adminisztrációs dolga mellett saját tréningje elhanyagolása árán — önzetlenül emberfeletti munkát végzett a vívók trenirozásával és éppen ezidőben nyerte meg Szántay János 1931. és 1933-ban Szatmár város bajnokságát és az N. S. E. junior vívói szintén 1931. és 1933-ban birtokukba vették a „Viola Kornél” vándordíjkupát. Az 1934—35. évi vívószezon munkastatisztikájában első helyen áll.*

A vívó sporton kívül rendületlenül kultiválja a tennisz, korcsolya, úszó, bicikli és ping-pong sportokat.

Hegedüs nyereménytárgyai.

Nyereménytárgyai: torna: 1 oklevél, 1 nagy ezüst érem; tennisz: 1 bronz érem, két oklevél; vívás: 2 női akt-szobor, 1 gladiátor bronz szobor (Premiul Orasului Oradea-Mare), 3 nagy ezüst serleg, 1 miniatűr ezüst pallos, 1 likör-készlet, 1 atléta-szobor, 1 asztali óra; művészeti plakettek, érmek.

A ma esti jubiláris közgyűlés, illetve a Hegedüs tiszteletére rendezett díszvacsorán jelen lesz az egyesület minden tagja, hogy az ünnepség megfelelően kiemelkedő legyen az egyesület történetében is.

Apcárhirdetések

Adás-vétel

Különböző
őcska ajtók és ablakok eladók. Pinter, Baritiu-utca 4. szám.

PUHA OLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t. Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Alkalmazás

Mindenes
bejáróné felveteték. Str. Tache Jonescu 24.

Egyedülálló,
jól főző, idősebb nő elmenne jobb családhoz. Sütőné, Oradea, Strada Centrala 30.

Egy fiatal
jó munkás cukrasz segédet felvesz május 1-re a Molnar cukrászda, Bul. Regele Ferdinand No. 26.

Különféle

Cserép kályhákat
olcsón javítok és tapasztok. Oradea, Str. Ispirésu No. 6.

Egy
keresztúros rövid zongora bérbe kiadó. Oradea, Str. Nicolae Zsi-ga No. 28.

Lakás

Olaszi
központban, szépen burtorozott különbejárattal varzon lakást keresek, fűrdőszoba használatlalt Cim a kiadóban.

Egyszobás,
konyhás lakások májusra kiadók. Oradea, Tache Jonescu 15. sz.

Kétszobás
modern maganházat, esetleg félházat megvételre keresek. Cimeketa kiadóba.

Kiadó
Cantemir-utcán egy üzlethelyiség. Értekezni dr. Bozodinal, Pavel utca 17.

Egy burtorozott szoba
különbejárattal kiadó. Oradea, Str. Bratianu No. 63.

Kiadó
egy szoba, konyha, mellékkeliséggel május 1-re. Oradea, Str. Tache Jonescu 41.

Egy
szoba és konyha N. álló kertű lakás központban kiadó. Értekezhetni: Oradea, Str. Moldova No. 2.

Oktatás

Láposy Zeneiskola
Oradea, Str. Simeon Stefan No. 20. Beiratások egész éven át.